

## KADIKÖY BELEDİYESİ VE İBB ÖĞRENCİLERİN YANINDA



Yeni eğitim öğretim yılı birçok sorunun gölgesinde başladı. İstanbul Planlama Ajansı'nın verilerine göre öğrencilerin temel kırtasiye harcamaları yüzde 71,9, okul için giyim harcamaları yüzde 62,5, okula başlama masrafı yüzde 64,9 oranında arttı

**Kadıköy Belediyesi**, kırtasiye ürünlerindeki fiyat artışları sebebiyle

3 bin 500 1.sınıf öğrencisine; kalem, silgi, kalemtraş, defter, resim defteri, kalem kutu, kuru boya ve pastel boya gibi malzemeler hediye etti.



**İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB)**, öğrenciler için 'Okul Beslenme

Desteği Projesi' hazırladı. Proje kapsamında, çeşitli okullarda eğitim gören öğrencilere her gün 5 bin adet beslenme desteği sağlanacak ● Sayfa 2'de



### Sosyal Yaşam Evleri'nde yeni dönem

► Kadıköy Belediyesi Sosyal Yaşam Evleri, 65 yaş ve üzerindeki bireylerin sağlıklı yaş almalarına katkı için kişisel gelişim ve hobi kursları düzenliyor. Bahçe ve bitki bakımı, fotoğrafçılık, dans kurslarına başvurular, 27 Eylül'e kadar sürecek ● Sayfa 2'de



### Yapılaşmaya açılan ormanların telafisi yok

► Yangınların ve ormanların yapılaşmaya açılmasının etkilerini konuştuğumuz Prof. Dr. Doğanay Tolunay "Maden, yol, enerji tesisi, havaalanı, otel olan birçok ormanın bir daha orman olma şansı yok" dedi ● Sayfa 4'te



### Uluslararası Kalamış Yaz Festivali sona erdi

► Bu yıl dördüncüsü düzenlenen Uluslararası Kalamış Yaz Festivali, Göksenin konseriyle Kadıköylülere veda etti. Yaklaşık bir ay süren festivalde, birbirinden etkileyici 19 konser ve dokuz film Kadıköylülerle buluştu ● Sayfa 11'de

Cennet Bahçesi'ni tanımaz; çamurdan yapılmamıştır...

BETÜL MEMİŞ 7'DE



Bir diziden fazlası: Wrexham'a Hoş Geldiniz...

UĞUR VARDAN 13'TE



Müzik haberleri arasında yolculuk

MELİS DANIŞMEND 11'DE



Edebiyat Hayatından Hatırlamalar - 281

PAUL AUSTER 5'TE



### Sokaklardan galeriye bir sergi...

Şehrin duvarlarını sanatlarıyla süsleyen sokak sanatçıları bu kez bir galerinin duvarlarına konuk oluyor. Serginin küratörü İrem Güler, "Sanatçıların eserlerinin ve yaratıcı vizyonlarının uzun süreli bir bellekte yer edinmesini amaçlıyoruz." diyor ● Sayfa 7'de



## AVRUPA'NIN SESİ KADIKÖY'DE

Avrupa müziğinin yeni ve başarılı seslerinin Türkiye'den müzisyenlerle bir araya geldiği Sound of Europe Festivali (Avrupa'nın Sesi) kapsamında Kalamış'ta ücretsiz olarak 7 konser yapılacak ● Sayfa 10'da



### "Yaşamı savunmak için bir arada olmalıyız"

'Katliam yasası' olarak adlandırılan yasaya tepkiler sürüyor. Kadıköy'ün mahallelerinde de sokak hayvanlarının yaşam hakkı için çalışmalar devam ediyor. Erenköy ile Sahrayıcedit Mahallesi sakinleri "Hayvanları korumak için birlikte olmalıyız." diyor ● Sayfa 8'de



# Kişisel gelişim ve hobi kurslarına başvurular başladı

Kadıköy Belediyesi Sosyal Yaşam Evleri kişisel gelişim ve hobi kurslarına başvurular, 9 Eylül'de başladı. İngilizce, İspanyolca, örgü, seramik, resim, yaratıcı drama gibi kurslara başvurular, 27 Eylül'e kadar sürecek

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

**K**adıköy Belediyesi Sosyal Yaşam Evleri, 65 yaş ve üzerindeki kişilerin aktif ve sağlıklı yaş almalarına yardımcı olmak, psikolojik destek sağlamak, sosyalleşmelerine ve kişisel gelişimlerine katkıda bulunarak koruyucu, önleyici ve destekleyici hizmetler sunmak için hizmet veriyor. Sahrayıcedit Mahallesi ile 19 Mayıs Mahallesi'nde hizmet veren sosyal yaşam evlerinde, 2024-2025 yılı kişisel gelişim ve hobi kurslarına başvurular, 9 Eylül ile 27 Eylül tarihleri arasında olacak. Ücretsiz olan, ekim ayının ikinci haftası başlayacak kurslara, 65 yaş ve üzeri Kadıköy'de ikamet eden kişiler katılabilecek.

## “İSPANYOLCA, TELEFON KULLANIMI”

19 Mayıs ile Sahrayıcedit Sosyal Yaşam Evi'nde yeni dönemde İngilizce, İspanyolca, örgü, seramik, resim, yaratıcı drama, tiyatro, satranç, pilates, sandalye üzerinde egzersiz, yoga, beden farkındalığı ve yaratıcı drama, thai chi, Türk Halk Müziği, bahçe ve bitki bakımı, fotoğrafçılık, dans ve cep telefonu kullanımı kursları olacak.

## KURSLAR İÇİN İLETİŞİM ADRESLERİ

Kurslara başvurmak ve kurslar hakkında bilgi almak isteyenler için iletişim adresleri şu şekilde: **19 Mayıs Mahallesi Sosyal Yaşam Evi adresi ve telefon numarası:** 19 Mayıs Mahallesi Sultan Sokak No:29. (0216) 356 1114 **Sahrayıcedit Mahallesi Sosyal Yaşam Evi adresi ve telefon numarası:** Sahrayıcedit Mahallesi Güzide Sokak no:7/1. (0216) 363 43 81



## Kadıköy Belediyesi'nden öğrencilere kırtasiye desteği

Kadıköy Belediyesi ilkökula yeni başlayan 3 bin 500 öğrenciye kırtasiye seti dağıttı

Kadıköy Belediyesi, kırtasiye ürünlerindeki fiyat artışları sebebiyle ilçede eğitim görmeye başlayan ilkökula 1. sınıf öğrencileri için kırtasiye malzemesi desteği yaptı. Belediye, ilçedeki 27 devlet okulunda eğitim gören yaklaşık 3 bin 500 1.sınıf öğrencisine içerisinde; kalem, silgi, kalemtraş, defter, resim defteri, kalem kutu, kuru boya ve pastel boya gibi malzemeler hediye etti.

### “YANINIZDA OLACAĞIZ”

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı da 30 Ağustos İlkokulu'nu ziyaret ederek, hem öğrencilere başarılar diledi hem de kırtasiye malzemeleri hediye etti. Öğrencilere yeni eğitim-öğretim döneminde başarılar dileyen Köseadağı şu mesajı verdi: “Sevgili öğrenciler 2024-2025 eğitim yılı başladı. Hepinize bu dönemde yüksek başarılar diliyorum. Kadıköy Belediyesi olarak ilçemizde yeni eğitim ve öğretime başlayan yaklaşık 3 bin 500 öğrencimize kırtasiye seti dağıtarak eğitim



hayatlarına destek olmaya çalışıyoruz. Kadıköy Belediyesi olarak, Mesut başkan olarak her zaman yanınızda olmaya devam edeceğiz. Hepinize başarılar dilerim.”

## Eğitim harcamalarındaki artış yüzde 120

İBB'ye bağlı İstanbul Planlama Ajansı'nın araştırmasına göre öğrencilerin temel kırtasiye harcamaları yüzde 71,9, okul için giyim harcamaları yüzde 62,5, okula başlama masrafı yüzde 64,9 oranında arttı

Ders zili çaldı ve milyonlarca öğrenci 2024-2025 eğitim öğretim yılına başladı. Kırtasiye ve gıda ürünlerinin fiyatının artması, servis ücretlerinin yükselmesi, özel okul fiyatlarının fahiş şekilde artması alım gücü düşen velileri zor durumda bırakmaya devam ediyor. İBB'ye bağlı İstanbul Planlama Ajansı, eğitim harcamalarındaki artışlar ile ilgili bir araştırma yaptı. Araştırmanın sonuçlarına göre öğrencilerin temel kırtasiye harcamaları yüzde 71,9, okul için giyim harcamaları yüzde 62,5, okula başlama masrafı yüzde 64,9 oranında arttı.

İPA Başkanı Buğra Gökçe, eğitim harcamalarındaki artışın yüzde 120 olduğuna dikkat çekerek, İPA'nın verilerini sosyal medya hesabından paylaştı. Gökçe'nin paylaşımında öne çıkan başlıklar şöyle:

### “442 BİN 643 ÇOCUK SİSTEM DIŞI”

“MEB'in örgün eğitim istatistiklerine göre Türkiye'de örgün eğitimde 17,5 milyon öğrenci bulunmaktadır. Toplam 75 bin 19 eğitim kurumu içinde devlete ait kurum sayısı 60 bin 734 iken, özel okulların sayısı 14 bin 281'dir. Özel okulların tüm okullar içerisindeki oranı tarihimizde ilk kez yüzde 19'a çıkmış durumdadır. Bir başka ifadeyle eğitimde piyasa dinamikleri baskın hale gelmiştir.

Türkiye'de resmi ve özel okullarda zorunlu örgün eğitim sisteminde kayıtlı 17 milyon 558 bin 25 öğrenciden, 442 bin 643'ü sistemin dışındadır. Çocuğunu okula göndermeyen velilere idari para cezası veya bir yıl hapis cezası verilmesi gerekiyor olsa da bu yaptırım fiilen uygulanmıyor.

Orta öğretimdeki öğrenci sayısı geçtiğimiz 22 yıldan 2 kattan fazla artarak 3 milyon 23 bin 602'den 6

milyon 789 bin 681'e ulaştı, sadece açık lisedeki toplam öğrenci sayısı son 22 yılda dört kattan fazla artarak 464 bin 935'ten 2 milyon 9 bin 480'e çıktı. Başka bir ifadeyle halen ortaöğretimdeki öğrenci sayısının üçte birini açık liseye giden öğrenciler oluşturuyor.”

TÜİK verilerine göre, 15-17 yaş arasında çocukların işgücüne katılma oranı 2020'de yüzde 16,2 iken, bu oran 2023 yılına gelindiğinde yüzde 22,1 ile son 10 yılın zirvesine çıktı. Resmi verilere göre çocuk işçi sayısı 853 bin olurken uzmanlara göre kayıt dışı olanlarla birlikte bu sayı 2 milyonun üzerine çıkıyor. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisi tarafından paylaşılan bilgilere 2013-2024 yılları arasında 695 çocuk işçinin çalışırken yaşamını yitirdiği yer aldı.

### “1,5 MİLYON ÇOCUK OKULA AÇ GİDİYOR”

Türkiye, OECD ülkeleri arasında çocuk yoksulluğunda ilk sıradadır. Son dönemde hızlı artan yoksulluğa Türkiye'de önce en hassas durumdaki çocukları vurmuştur. Türkiye'de bugün her 5 çocuktan biri derin yoksulluk sorunları ile yüzleşmekte, yeterli ve besleyici gıdaya ulaşamamaktadır.

Ülkemizin eğitime yatırım yapılmasına her gün daha fazla ihtiyacı varken, bilinçli bir şekilde yatırım azaldı. Millî Eğitim Bakanlığı 2002 yılında eğitim bütçesinin yüzde 17'sini yatırıma ayırırken, 2023 yılında bu pay yüzde 9'a düştü.”

## 900 bin öğrenciye ücretsiz beslenme desteği

İBB'nin, 'Okul Beslenme Desteği Projesi' kapsamında öğrencilere sağladığı beslenme desteği başladı. 39 ilçede, 100'ün üzerinde okulda gerçekleştirilecek dağıtımlar, yıl boyunca devam edecek

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), öğrenciler için 'Okul Beslenme Desteği Projesi' hazırladı. İBB Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı'nın hayata geçirdiği 'Okul Beslenme Desteği Projesi' kapsamında, çeşitli okullarda eğitim gören öğrencilere her gün 5 bin adet beslenme desteği sağlanacak. Proje kapsamında ilk ve ortaokula giden öğrencilerin sağlıklı gıdaya erişimini sağlamak için okul önlerinde taze besinlerle hazırlanmış sandviç, süt, meyve,



kuruyemiş ve su dağıtımı yapılıyor. 2023 yılında başlayan projede şu ana kadar öğrencilere 1.283.385 adet beslenme paketi ulaştırıldı. 2024-2025 eğitim yılı içerisinde 180 okul günü boyunca dağıtılacak olan beslenme desteğinin yılsonuna kadar 900 bin öğrenciye ulaştırılması hedefleniyor.

### 2024-2025 EĞİTİM DÖNEMİ KURSLARI

**GENÇLİK SANAT MERKEZİ**  
KADIKÖY BELEDİYESİ

**KAYITLAR**  
12 EYLÜL - 09 EKİM

arasında  
internet sitemiz üzerinden  
çevrimiçi olarak yapılacaktır.  
kultursanat.kadikoy.bel.tr

Müzik Bölümü, Dans Bölümü,  
Yaratıcı Yazın Atölyesi, Yaratıcı Dans Atölyeleri

Acıbadem Mah. Nazif Bey Sok. No:17 / KADIKÖY

MESUT Köseadağı  
KADIKÖY BELEDİYESİ

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | @kadikoybelediye



# Kiracılar umutsuz!

Ipsos'un son araştırmasına göre her 10 kiracıdan 8'i bugün taşınmak zorunda kalsa bütçesine uygun bir ev bulamayacağını düşünüyor

● Erhan DEMİRTAŞ

İstanbul'da son yıllarda hızla artan kira fiyatları, kentin sakinlerini derinden etkiliyor. Yüksek enflasyon oranlarının tetiklediği bu artış, özellikle dar gelirli kesimler için barınma krizine dönüşmüş durumda. Temel ihtiyaçlar arasında yer alan barınma, giderek daha ulaşılmaz hale gelirken, vatandaşlar yaşam standartlarını düşürmek ya da şehrin dışına taşınmak zorunda kalıyor. İstanbul Planlama Ajansı'nın geçtiğimiz ay yayınladığı rapora göre pandemiyin etkisi ile birlikte kira fiyatları 2020 ile 2022 arasında tüm ülkelerde artış gösterse de en yüksek artış İstanbul'da yaşandı. Dünya genelinde kiralar 1,6, İstanbul'da 5,2 kat arttı. Endeksa verilerine göre Temmuz 2024 itibariyle İstanbul'da ortalama kira 23 bini geçti. Kadıköy için ise tablo daha vahim. Kadıköy'de ortalama kira İstanbul ortalamasının üstüne çıkarak 39 bini aştı.

Konut kiralılarının sürekli artması, yaşanabilir konuta ulaşmakta yaşanan problemler kiracıları ekonomik olarak zorlarken, onları kaygı ve tedirginliğe sürüklüyor. Peki kiracılar bugün taşınmak zorunda kalsa bütçesine uygun bir ev bulabilecek mi? Kiracıların gelirleri, kira artışları oranında artıyor mu? Oturulan semtlerden memnuniyet oranı ne? Araştırma şirketi Ipsos'un temmuz ve ağustos aylarında 2000 kişi ile kira / kiracılar konusunda yaptığı anket çalışmasında bu soruların cevapları arandı.

## YÜZDE 80'İ UYGUN EV BULAMAYACAĞINI DÜŞÜNÜYOR

Kiracılara oturdukları semtten ve evlerinden duydukları memnuniyet sorulduğunda son üç senedir verilen cevaplarda büyük farklar görüldüğü ortaya çıktı. Oturulan semtlerden memnuniyet değişmedi ancak oturlan evden memnun olanların oranı 5 puan daha yüksek. Ancak her 10 kiracıdan 8'i bugün taşınmak zorunda kalsa bütçesine uygun bir ev bulamayacağını düşünüyor.

## TÜFE ES GEÇİLDİ

Araştırmanın sonuçlarına göre yüzde 25 kira artış sınırı olduğu 2024 yılının ilk 5 ayında, kontratı yenilenen kiracıların yarısının kira artışı yüzde 50'nin üzerinde oldu. Yüzde 30 üzeri diye bakıldığında ise bu oran yüzde 69'a yükseliyor. Kira sınırlamasının kalktığı ve kira artışlarının TÜFE'ye göre yapılmaya başlandığı temmuz ve ağustos aylarında kiraları yenilen kiracıların yüzde 35'inin kira artışı ise bu oranın üzerinde gerçekleşti.

## KİRA ARTIŞLARI GELİRİN ÜZERİNDE

Araştırmanın önemli sonuçlarından biri de kira artışlarının gelirlerinin üzerinde artması. Bu durum her sene daha da kritik bir hal alırken, kiracıların geliri kira artışları oranında artmıyor. Her ne kadar yeni kira düzenlemesinde yüzde 25 sınırı kaldırılmış olsa bile kiracıların yansı yeni kontrat dönemlerinde ev sahiplerinin TÜFE'ye göre hesaplanacak olan orandan daha yüksek bir kira talebinde bulunacağını düşünüyor. Ve her 10 kiracıdan 9'u bu hesaplamanın adil olmadığını

düşünüyor. 2023 yılı Temmuz ayında "kiram gelirimden fazla arttı" diyenlerin oranı yüzde 51 iken, bu oran 2024 Ağustos itibariyle yüzde 58'e yükseldi.

## EV SAHİPLERİ ORTALAMAYA BAKIYOR

Yeni kira artış oranına rağmen her 3 ev sahibinden 2'si evinde mevcut kiracı olmasından dolayı maddi kaybı olduğunu düşünüyor. Ev sahipleri açısından bakıldığında bu sene de geçtiğimiz seneye benzer bir tablo söz konusu. Geçen sene ev sahiplerinin yüzde 70'i "Son dönemde kiralar sürekli artarken evimde mevcut bir kiracının olması nedeni ile maddi kayba uğruyorum." ifadesine katılıyordu. Bu yıl aynı ifadeye katılanların oranı birkaç puan düşerek yüzde 66'ya geriledi.

Evi kirada olan ev sahiplerinin yüzde 42'si, kira oranı yüzde 25 ile sınırlı olduğu dönemde de yeni kira artış oranı uygulamasında da kira artışlarını, evlerinin bulunduğu semtteki ortalama kira oranında yaptığını ya da yapacağını belirtiyor.



## "TANSİYON BİR SÜRE DAHA YÜKSEK KALACAK"

Temmuz ayından itibaren kira artışlarındaki yüzde 25 sınırlanmasının kaldırılması konusunda kiracılar ve kirada evi olanların görüşleri oldukça farklı. Araştırma sonuçlarını değerlendiren Ipsos CEO'su Sıdar Gedik, "Geçtiğimiz sene kiracılar ve ev sahiplerine ilişkin araştırmamızdan ortaya koyduğumuz sonuç, kiracıların ve ev sahiplerinin bir kısır döngü içinde olduğuydu. Üzerinden bir sene geçmesine rağmen, resmi kira oranlarına getirilen sınırlardaki düzenlemeler hala kısmen işe yarıyor ve problem olduğu gibi hayatlarımızda var olmaya devam ediyor. Bu durumun sonucu olarak da ev sahipleri ve kiracılar arasındaki ilişkiler sıcaklığını koruyor." dedi.

"Kiracılara oturdukları semtten ve evlerinden duydukları memnuniyeti sordüğümüzda son üç senedir verilen cevaplarda büyük farklar görmüyoruz." diyen Gedik, şöyle devam etti: "Bu yıllık araştırmamızda kiracıların oturdukları semtlerden duydukları memnuniyet oranı bir önceki seneye kıyasla değişmedi. Oturdukları evden memnun olanların oranı ise geçtiğimiz seneye göre 5 puan daha yüksek. İçinde bulunduğumuz ekonomik koşullarda yaşadığımız evden memnun olmamak bir lüks diyebiliriz. Çünkü bugün her 10 kiracıdan sekizi taşınmak zorunda kalsa, bütçesine uygun bir ev bulamayacağına inanıyor. Enflasyondaki artışın yavaşlamasına paralel olarak konut fiyatlarının da dengeye oturması birkaç yıl bulacak. Maalesef, bu süreçte ev sahipleriyle kiracılar arasındaki tansiyon bir süre daha yüksek kalacak."



● Leyla ALP

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, ağustos ayı fiyat gelişmelerine ilişkin yazılı açıklama yaptı. Üreticilerle market arasındaki fiyat farkı makasının gittikçe açıldığına dikkat çeken Bayraktar, tarladan alınan ürünlerin markette çok daha pahalıya satılmasının hem tüketiciyi hem de üreticiyi mağdur ettiğini belirtti.

## LİMONTA FARK YÜZDE 370

Bayraktar, ağustosta üretici-market farkının yüzde 370 ile en yüksek limonda gözlemlendiğini belirtirken, bunu yüzde 323,9 ile havuç yüzde 262,1 ile kuru soğan ve yüzde 249,6 ile de kabağın takip ettiğini aktardı.

Bayraktar'ın aktardığı bilgilere göre marketlerde 37 ürünün 22'sinde fiyat artışı yaşanırken, 14 ürünün fiyatı düştü. Fakat aynı durum üretici fiyatlarına yansımada. Üreticilerde 29 ürünün 18'inde fiyat artışı olmasına karşın, 8 ürün fiyatının düştü, 3 ürünün ise fiyatı değişmedi.

Özellikle patates, kuru soğan ve limonda üretici fiyatlarının yüzde 20 ile yüzde 30 oranında düştüğüne dikkat çeken Bayraktar, üreticilerde en çok fiyat düşüşünün yüzde 29,8 ile patatese görüldüğünü ifade etti. Üretici fiyatla-

## Üreticiyle market arasındaki fiyat farkı yüzde 370

Ağustos ayında üretici ile market arasındaki fiyat farkının yüzde 370,4'le limonda görüldüğünü söyleyen Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Başkanı Şemsi Bayraktar, TMO'nun devreye girmesini istedi

rında düşüşler olmasına rağmen market fiyatlarının yüksek olmasının hem üreticiyi hem de tüketiciyi mağdur ettiğine dikkat çeken Bayraktar şunları söyledi: "Erkençi patateste hasat bu yıl 15-20 gün erken başladı. Yazlık patateste erkençi çeşitler bitmek üzere iken orta erkençi çeşitlerde de hasat başladı. Bu yıl geçen yıla göre rekoltenin yüksek olması ve yazlık patatesin depolanamaması nedeniyle üretici fiyatlarında düşüş yaşanıyor. Pazarda ve markette ortalama 15 lira olan patateste üretici fiyatının 4 buçuk liraya kadar düşmesi üreticilerimizi mağdur etti. Kuru soğan ekim alanında bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 10 artış bekleniyor. Ancak sahadan aldığımız bilgiler doğrultusunda bu artışın daha da yüksek olacağını tahmin ediyoruz."

## "TMO DEVREYE GİRMELİ"

Kuru soğanda da üretim artışına bağlı olarak fiyatların düştüğünü bildiren Bayraktar, kısıtlı açılan kuru soğan ihracatının tamamen açılmasını ve Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO)'nin devreye girecek patates soğana müdahale etmesi gerektiğini söyledi.

Çukurova Bölgesi'nde özellikle Adana'da erkençi çeşit Mayer limon üretiminin fazla olması ve depolarda hala az da olsa ürün bulunmasının üretici fiyatlarını düşürdüğüne dikkat çeken Bayraktar, meyve suyu üretiminde kullanılan şeftalinin de maliyetinin altında satıldığını belirterek, şeftali için de sanayiciye yönelik taban fiyat belirlenmesini istedi.

# İTALYANCA DİL KURSLARI

## 25 MART'TA BAŞLIYOR!

### "YÜZ YÜZE / ONLINE"

www.italyandilmerkezi.com  
info@italyandilmerkezi.com  
+90 (212) 912 0039

İTALYAN DİL MERKEZİ

Merkez mah. Halaskargazi cad. No:143 / 4 Şişli-İst.

## PodyArt

Ayak Bakım

www.podyart.com

### Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

Çatlak Topuk  
Nasır  
Kalınlaşmış Tırnak

Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)  
Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul  
0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

## POZİTİF DUYU

İŞİTME SAĞLIĞI EKİPMANLARI  
CİHAZ PİLLERİ  
KULAK TIKACI

GÜRÜLTÜ ENGELLEYİCİ KULAK KORUMA EKİPMANLARI  
KULLANILAN MEVCUT CİHAZLARIN TÜM MARKA MODEL  
TEKNİK SERVİS HİZMETİ

0 216 345 00 25  
0530 029 06 01

www.pozitifduyu.com.tr

Feneryolu Mah. Rüzgargülü Çıkamazı Sok. İhlamur Apt. A blok 1-3 D:2 Kadıköy/İstanbul (Oyuncak Mağazası Üstü- BP Benzin İstasyonu Karşısı)

● Erhan DEMİRTAŞ

Son yıllarda orman yangınlarının sayısında-ki artış ve orman arazilerinin statüsünde yapılan değişiklikler, Türkiye'deki ormanların geleceği konusunda endişeleri artırıyor. Özellikle yaz aylarında yaşanan orman yangınları, binlerce hektarlık alanı yok ederken, ekosistem üzerindeki yıkıcı etkileri giderek daha fazla hissediliyor. Buna ek olarak, ormanlık alanların statüsünün değiştirilerek yapılaşmaya açılması da ormanların geleceğini tehdit eden önemli konulardan biri. Prof. Dr. Doğanay Tolunay ile hem orman yangınlarının hem de orman arazilerinin yapılaşmaya açılmasının etkilerini konuştuk.

#### “25 BİN HEKTARI GEÇTİ”

Tolunay'ın paylaştığı bilgilere göre 1980'li-1990'lı yıllarda yılda bin 500 kadar olan ortalama orman yangını sayısı günümüzde 2 bin 700'e kadar çıktı. Bu sayının bazı yıllar 3 bin 500'e dahi ulaştığını söyleyen Tolunay, “Bu yıl ilk 8 ayda 3 binden fazla orman yangını kaydı var. Yangın sayısının artmasıyla yanan orman alanı miktarında da artış var. 2000'li yılların başında yılda 9-10 bin hektar kadar orman yanarken, son yıllarda bu sayı 16 bin hektara ulaştı. Daha yıl bitmeden bugüne kadar yanan orman alanı miktarı 25 bin hektarı geçti.” dedi.

“Orman yangını sayısında ve yanan orman alanı miktarındaki artış öncelikle orman-insan etkileşiminin de artmasından kaynaklanıyor.” diyen Tolunay, şu bilgileri paylaştı: “Orman içindeki yerleşimler son yıllarda çoğaldı. Sadece yerleşimler değil turistik tesisler, hatta hobi bahçeleri sayısında dahi artış var. Kentler de artık ormanla iç içe. Bu nedenle orman yangınları kent yangınına dönüşebiliyor. Ayrıca yine son 10-15 yıl içinde orman içinde enerji tesisi, yol, maden, gibi çok sayıda tesise kamu yararı var denilerek izin verildi. Sadece 2012 yılı ve sonrasında ormanlardan çeşitli tesislere 419 bin hektar izin verildi. Bunun 87 bin hektarının elektrik nakil hattı olduğu ve son 10 yılda yanan orman alanlarının yüzde 20'sinden bu hatların sorumlu olduğu bilgisi insan orman etkileşiminin neden önemli olduğunu anlamamıza yardımcı olacaktır. Nitekim çıkan yangınların yüzde 90'undan ve yanan ormanların ise yüzde 99'undan insanlar sorumlu.”

#### “YANGIN REJİMİNE GİRDİK”

Bununla birlikte sıcak hava dalgalarının daha uzun sürdüğünü aktaran Tolunay, “Eskiden birkaç gün etkili olan sıcak hava dalgaları daha uzun sürüyor. İklim değişikliği nedeniyle yaşanan bu daha ve sıcak şartlar nedeniyle orman yangını çıkmaya da insanların başladığı yangınlar çok çabuk büyüyor, geniş alanlara yayılıyor ve söndürülmesi gittikçe zorlaşıyor. Ormanlarda insan faaliyetlerinin artmasıyla ve iklim değişikliğinin oluşturduğu koşullarla yeni bir yangın rejimine girdik.” diye konuştu.

Eski alışkanlıklar ve yangınlarla mücadele politikalarının bu dönemde fazla sonuç vermediğini ifade eden Tolunay, “Çıkan yangınların söndürülmesi, uçak ve helikopter sayılarının artırılması, yangınlara erken müdahale edilmesi, erken uyarı sistemleri, çıkan yangınların belirlenmesi ve hızlı müdahale edilmesi elbette önemli. Ama yılda 3 bin 500'e ulaşan bazen günde 70-100 kadar olabilen yangınlarla mücadelede asıl yaklaşım çıkan yangın sayısının azaltılması ve toplumu yangınlara dirençli hale getirmek olmalı” şeklinde konuştu.

#### “MAYIS VE EKİM'DE YOĞUNLAŞIYOR”

Ülkemizde yılın her dönemi ve tüm bölgelerde orman yangını çıktığını söyleyen Tolunay, hangi bölgelerin daha fazla risk altında olduğunu şöyle ifade etti: “Karadeniz bölgesinde yangınlar daha çok sonbahar ve kış aylarında çıkarken diğer bölgelerimizde mayıs-ekim aylarında yoğunlaşıyor. Bu durum ise tamamen iklim kaynaklı. Çünkü özellikle yazların daha sıcak ve kurak olduğu Ege ve Akdeniz bölgelerinde yangın için elverişli şartlar Karadeniz Bölgesi'nde daha yoğun. Toplumda Ege ve Akdeniz'deki yangınların suçlusu olarak kızılçam ormanları ve makilikler algılanırsa da Akdeniz ikliminin sıcak ve kurak şartlarında başka bir orman veya bitki örtüsünün yayılış göstermesi mümkün değil. Kızılçam ve maki bitki örtüsünün yangınlara uyum sağlaması ve yangın sonrasında tohumların kolayca çimlenmesi ya da maki içindeki bitkilerin birkaç hafta içinde sürgün vermesi yanan ormanların yeniden ormanlaştırılması için avantaj. Ama örneğin karaçam, sarıçam ya da kayın ormanları için bunu söylemek oldukça zor. Ülkemizde en fazla yangın çıkan



iller ise Antalya, Muğla, İzmir, Mersin ve Adana. Bu illerde yangınlar daha çok tarım arazilerinin ormanlarla iç içe olması nedeniyle öncelikle anız yangınlarından çıkıyor. Ayrıca nüfusun da fazla olduğu bu illerde mangel ve elektrik nakil hatlarıyla trafo patlamalarından da yangınlar olduğu biliniyor. Sayısı nispeten az olsa da arıcılığın yoğun olduğu Muğla'da da arıcılardan yakıtları ateşlerden hemen her yıl birkaç yangın çıkabiliyor.”

#### HERKESİ VE HER ŞEYİ ETKİLİYOR

Orman yangınlarının artması tarım ve hayvancılıkla geçinenleri de doğrudan etkiliyor.

Evler, zeytinlikler, bahçeler, hatta tahıl ekili alanlar yanabiliyor. Yangınların insan ve hayvanların hayatını da tehdit ettiğini söyleyen Tolunay, şöyle devam etti: “Hayvanların ve arı kovanlarının da yangından etkilenebiliyor. Hatta tarım makineleri de zarar görebiliyor. Her ne kadar orman yangını olmasa da 2024 yaz aylarında ekili alanların ve anızların yangını yandırdığı Mardin ve Diyarbakır arasındaki yangında 15 kişi hayatını kaybetmiş, yüzlerce hayvan da telef olmuştu. Yine bu yıl İz-

# “900 BİN HEKTARI AŞTI”

Son yıllarda orman yangınlarının artışı ve ormanlık alanların yapılaşmaya açılması, Türkiye'nin orman geleceği için büyük tehdit oluşturuyor. Orman Kanunu'nun 16. ve 17. maddeleriyle maden, yol, enerji tesisi, otel gibi tesislere izin verildiğini aktaran Tolunay, bugüne kadar verilen izinlerin toplam miktarının 900 bin hektarı aştığını paylaştı



mir'deki bir yangında 3 kişi hayatını kaybetmişti. Köylülerin hayvanları ve tarlaları doğrudan zarar görmese de örneğin arıların bal yaptığı yaşlı kızılçam ağaçlarının yanması arıcılığa, yanan ormanlardaki ormanlaştırma çalışmaları nedeniyle buralarda otlatmanın yasaklanması hayvancılığı olumsuz etkileyebiliyor.”

#### YANGINLARDAN DAHA BÜYÜK ETKİSİ VAR

Kamuoyunun orman yangınları konusunda oldukça hassas olduğunu söyleyen Tolunay, ormanlar için büyük bir risk oluşturan yapılaşma konusuna da dikkat çekti. Orman Kanununun 16. ve 17. maddeleriyle maden, yol, enerji tesisi, otel gibi tesislere izin verildiğini aktaran Tolunay, bugüne kadar Orman Kanunu'yla verilen izinlerin toplam miktarının 900 bin hektarı aştığını paylaştı ve şöyle devam etti: “Sadece 2012 ve sonrasında ormanlardan verilen izinlerin toplam miktarı 419 bin hektar oldu. Son 20 yılda yıllık ortalama 16 bin hektar orman alanı yanarken, ormanlardan yıllık 29 bin hektar izin veriliyor. Yanan ormanlar yeniden ormanlaştırılabilirken, maden, yol, enerji tesisi, havaalanı, otel olan birçok ormanın bir daha orman olma şansı yok.”

#### “ORMANLAR İMARA AÇILIYOR”

Orman Kanununun 16. ve 17. maddelerine ek olarak 2018 yılında bir torba kanun içinde Orman Kanunu'na bir madde daha eklendiğini hatırlatan Tolunay, “Orman Kanunu Ek 16. Madde olarak bilinen bu değişiklikle ‘üzerinde yerleşim yeri bulunan ya da yerleşim yeri oluşturulması uygun olan taşlık, kayalık, verimsiz ve fiilen orman vasfı taşımayan alanlardan, sınırları Cumhurbaşkanınca belirlenen alanlar’ orman sınırları dışına çıkarılabilir. Bu madde bugüne kadar biri Bakanlar Kurulu 29'u Cumhurbaşkanınca Kararı olmak üzere 30 defa uygulandı ve toplamda 3 bin 500 hektara yakın bir orman alanı orman sınırları dışına çıkarıldı. Maaalesef Ek 16. Madde Anayasamıza aykırı olsa da Anayasa Mahkemesi bu kararı iptal etmedi. Ek 16.

maddeyle 1982 ve sonrasında ormandan açılmış, ormana kaçak olarak yapılmış yerleşimler de orman sınırları dışına çıkarılabilir. Hatta her yangın sonrasında gündeme gelen ormanlar imara açılıyor iddiası aslında Orman Kanunu Ek 16. Maddesiyle gerçekleştiriliyor. Taşlık, kayalık ve verimsiz olarak adlandırılan yerleşime uygun alanlar önce orman dışına çıkarılıp hazineye devrediliyor, sonrasında da buralarda toplu konutlar, organize sanayi bölgeleri inşa edilebiliyor. Bunun en güzel örneği İzmir Bayraklı'da yaşandı. 2020 yılında deprem konutu yapılacak üzere 375 hektar kadar bir orman alanı taşlık, kayalık ve verimsiz orman denilerek orman sınırları dışına çıkarıldı. Ancak TMMOB tarafından açılan bir dava sonucunda bu işlem iptal edildi. Ama TOKİ tarafından buralarda inşaatlar yapılmıştı. Bunun üzerine 31 Ağustos 2024 tarihli Cumhurbaşkanınca Kararıyla bu alan yeniden orman sınırları dışına çıkarıldı. Ancak orman sınırları dışına yeniden çıkarılan 375 hektarlık ormanın 95 hektarı 14-16 Ağustos tarihlerindeki Karşıyaka yangınlarında yanmıştı. Hatta buraya inşa edilen TOKİ konutları dahi zarar görmüştü. Yine Anayasamızın 169. Maddesine yöre yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilmesi zorunluluğu bulunurken yanan bir alanın orman sınırları dışına çıkarılması da Anayasamıza aykırıdır.”

Tolunay, “Ormanların verimsiz denilerek orman sınırları dışına çıkarılmasına olanak veren Orman Kanunu Ek 16. maddeyle henüz 3 bin 500 hektar kadar bir orman alanını kaybetsek de ülkemizde verimsiz denilen orman alanlarının 9,6 milyon hektar kadar olduğu dikkate alındığında bütün bu alanların gelecekte potansiyel olarak orman sınırları dışına çıkarılması riski bulunuyor.” dedi.

#### “BU MADDELER İPTAL EDİLMELİ”

Tarım ve çevre gibi hep başka kurumlarla aynı çatı altında bulunan orman yönetiminin Orman Bakanlığı şeklinde olmasının gerektiğini kaydeden Tolunay, şöyle devam etti: “Orman Kanununun 16. 17. ve Ek 16. Maddeleriyle Maden, Turizm ve Yenilenebilir Enerji Kanunu gibi bazı kanunlar ormanlara zarar veriyor. Orman varlığını azaltan, ormanları parçalayan, hatta orman yangınlarının artmasına yol açan bu maddelerin iptal edilmesi gerekiyor. Ülkemiz yüzölçümünün sadece yüzde 12-13 kadarı korunan alan statüsüne sahip. Ormanlarda ise bu oran çok daha düşük. Ülke genelinde korunan alan miktarının yüzölçümünün yüzde 30'una çıkarılması için çaba sarf edilmeli. Ayrıca korunan alanların statülerinin de uluslararası kategorilerle uyumlaştırılması gerekiyor. Çünkü korunan alan olarak gösterilen tabiat parkları, hatta millî parkların bir kısmı daha çok rekreasyon amacıyla kullanılıyor.”

## ÇANAKKALE'NİN BAYRAMIÇ İLÇESİNDE FAALİYET GÖSTEREN BAYRAMIÇ DEĞİŞİM ÜRETİM VE PAZARLAMA KOOPERATİFİ'NİN SATIŞ ŞUBESİ KADIKÖY'DE AÇILDI

- Haftanın 7 Günü 09:00 - 21:00 saatlerinde açık
- İlaçsız, doğal ve organik gıda
- Üretici kooperatifinden, aracısız direkt tüketiciye
- 15'e yakın üretici kooperatifinin ve organik sertifikalı üreticilerin ürünleri
- Haftanın iki günü taze meyve ve sebzeler
- Süt ürünlerinden tahine, bitkisel yağlardan bebek takviye gıdalarına, bakiyattan meyve kurularına, salçadan pekmeze, naturel sızma zeytinyağdan yayık ayranına kadar geniş ürün yelpazesi



Adres: Kadıköy Acıbadem Caddesi 42/A  
Facebook ve Instagram: bayramicdegisimkoopkadikoy  
Telefon&WhatsApp: 0530 730 17 42

**KASEV VAKFI** DİNLENMEEVİ HUZUREVİ  
ÖZEL BAKIM BÖLÜMÜ TESİSLERİ

ÜLKEMİZDE YAŞLILARA EN İYİ HİZMETTE, ÖNCÜ, ÖNDER VE ÖRNEK KURULUŞ

Alzheimer, parkinson, felç gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemler

Hastane sonrası tıbbi bakımevi ve psiko-sosyal destek çalışmaları

Tatile giderken aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz, büyüklerinize güvenle ev sahipliği yapacak bir kurum olarak yanınızdayız.

Tel: (216) 493 57 21 (5 hat) GSM: (533) 657 73 78 Fax: (216) 493 33 57  
E-mail: info@kasev.org  
Adres: KASEV Vakfı Kâmil Çetin Oraker Kampüsü Edişli Caddesi No: 1 Aydıntepe - Tuzla /İSTANBUL

**GELİŞİM**  
TIP LABORATUVARLARI  
Kuruluş 1993

**SOLUNUM YOLLARIMDA VİRÜS MÜ, BAKTERİ Mİ VAR?**

Laboratuvarlarımızda “Solunum Yolu Patojenleri Multipleks PCR Testi” ile (H1N1 Domuz gribi de dahil olmak üzere) oldukça kapsamlı 22 patojene bakılmaktadır.

[www.gelisimlab.com.tr](http://www.gelisimlab.com.tr) [gelisim@gelisimlab.com.tr](mailto:gelisim@gelisimlab.com.tr)

**MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:**

facebook.com/gelisimtiplab  
instagram.com/gelisimtiplab

**MERKEZ:** Bağdat Cad.No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51  
**Feneryolu:** Recep Peker Caddesi No:23/A Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51  
**Şaşkınbakkal:** Bağdat Cad.No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89  
**Kadıköy:** General Asım Gündüz Cad.No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88  
**Göztepe:** Fahrettin Kerim Gökay Cad.No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75  
**Nişantaşı:** Valikonağı Cad.No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67  
**Haseki:** Millet Cad.No:21/3 (Haseki Hst.yanı) Tel: (0212) 529 89 79  
**Acarkent:** 0537 9742385 / **Ataşehir:** 0537 9742472 / **Kurtköy:** 0539 4422093



## EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR - 281

Usta yazar ve şairlerin eserlerinden küçük alıntılara yer verdiğimiz "Edebiyat Hayatından Hatırlamalar" köşesi bu hafta Paul Auster ile devam ediyor.

Hazırlayan: Leyla ALP

### PAUL AUSTER (3 ŞUBAT 1947- 30 NİSAN 2024)

1947'de ABD'nin New Jersey eyaletinde, Newark'ta doğdu. Annesi Queenie Auster, babası ise hukukçu Samuel Auster'di. South Orange, New Jersey ve Newark'da büyüdü ve Maplewood'daki Columbia Lisesi'nden mezun

oldu. Daha 12 yaşındayken, önemli bir çevirmen olan amcasının kitaplarını okuyarak edebiyata büyük bir ilgi duymaya başladı. Columbia Üniversitesi'nde Fransız, İngiliz ve İtalyan edebiyatı okuduktan sonra dört



yıl kadar Fransa'da yaşadı, Fransız yazarlardan çeviriler yaptı. 20. yüzyıl Fransız şiiri üstüne önemli bir antoloji hazırladı. İlk kez 1987'de New York Üçlemesi adlı yapıtıyla büyük ilgi gördü. Daha sonra Ay Sarayı, Kehanet Gecesi, Köşeye Kısırmak, Son Şeyler Ülkesinde, Leviathan, Şans Mü-zığı, Timbuktu, Yanılsamalar Kitabı, Yükseklik Korkusu,

Brooklyn Çılgınlıkları, Yazı Odasında Yolculuklar, Karanlık Adam ve Sunset Park romanları, Yalnızlığın Keşfi adlı anı-romanı, Kırmızı Defter adlı öykü kitabı ve Kış Günlüğü adlı anı kitabı birbirini izledi. Auster 2024'te New York'ta öldü. Yazarın **Can Yayınları** tarafından yayımlanan "Yükseklik Korkusu" isimli kitabından kısa bölümler paylaşıyoruz.

## YÜKSEKLİK KORKUSU

Su üzerinde ilk yürüdüğümde on iki yaşındaydım. Bu numarayı bir gecede öğrendiğimi iddia etmeyeceğim, siyah elbiseli bir adam öğretti her şeyi. Yehudi Usta beni bulduğunda, Saint Louis sokaklarında dilencilik yapan dokuz yaşında bir öksüzümdü; marifetimi halka göstermeme izin verinceye kadar tam üç yıl benimle düzenli olarak çalıştı. Çalışmaya başladığımızda 1927 yılıydı. Babe Ruth ile Charles Lindbergh'in adları o yıl duyulmaya başlamıştı, dünyanın karanlıklara gömülmeye başlaması da o günlere rastlar. Ekim ayındaki felaketten 1 birkaç gün öncesine kadar gösterimi sürdürdüm; benim yaptığım şeyin yanında, yukarıda adı geçen iki beyefendinin yaptıkları solda sıfır kalırdı. Yaptığım şeyi benden önce hiçbir Amerikalı yapmamıştı, benden sonra da yapan çıkmadı.

Yehudi Usta'nın beni seçmesinin nedeni, çocukların içinde en ufağı, en pisi ve en sefilisi olmamdı. "Senin hayvandan farkın yok," demişti bana, "tam anlamıyla bir hiçsin." Bana söylediği ilk söz bu olmuştu; o gecenin üzerinden tam altmış sekiz yıl geçmiş olmasına karşın o sözcüklerin Usta'nın ağzından döküldüğünü bugün bile duyar gibiyim: "Senin hayvandan farkın yok. Şimdi bulunduğun yerde kalırsan kış bitmeden öbür dünyayı boylarsın. Benimle gelersen sana uçmayı öğretirim."

"Hiç kimselikler uçabilemez bayım," dedim. "Ancak kuşlar uçabilir, ben de kuş olmadığımı yazdı bin eminim."

"Hiçbir şey bildiğin yok," dedi Yehudi Usta. "Hiçbir şey bilmiyorsun, çünkü sen bir hiçsin. On üç yaşına geldiğinde sana uçmayı öğretmemiş olursam, başımı baltayla uçurabilirsin. İstersen sana bunu yazılı olarak vereyim. Verdiğim sözü tutmayı başaramazsam hayatta kalmam ya da kalmamam senin elinde olur."

Kasım başlarında bir cumartesi gecesiydi, Paradise Cafe'nin önünde duruyorduk, burası kentin merkezinde hoş bir bard, zenci bir caz orkestrası çalardı orada, sigara satan kızlar da içlerini gösteren giysiler giyerlerdi. Hafta sonlarında barın çevresinden ayrılmazdım, sadaka dilenirdim, ondan ona haber taşır ya da züppe beylere taksi çevirirdim. Yehudi Usta'yı ilk gördüğümde onun sarhoş olduğunu düşünmüştüm, siyah smokini ve ipek silindiri şapkasıyla gece vakti yalpa vura vura yürüten içki düşkünü zenginini biri sanmıştım. Tuhaf bir şivesi vardı, bu yüzden onun başka bir kasabadan gelmiş olabileceğini de düşünmedim değil ama yanılmışım. Hani sarhoşlar ipe sapa gelmez şeyler konuşurlar ya, onun uçmak konusundaki sözlerini de bu saçmalıklardan biri sanmıştım.

"Fazla yükselerseniz," dedim ona, "yere inerken boynunuz kırılabilir."

"Bu işin tekniğini sonra konuşuruz," dedi Usta. "Öğrenmesi kolay bir hüner değildir bu, ama beni dinler, söylediklerimi yaparsan sonunda ikimiz de milyoner oluruz."

"Siz zaten milyonersiniz," dedim. "Beni n'apacaksınız?"

"Ne mi, sefil küçük serseri? Cebimde beş param bile yok benim. Senin gözüne hırsızlar kralı gibi görmüş olabilirim ama bunun nedeni senin kuş beyinli olman. Şimdi beni iyi dinle. Sana hayatta bir tek kez karşılaşılabileceğin bir fırsat veriyorum ama bu şans ikinci bir kez tanımam. Sabah altı buçukta kalkacak olan Blue Bird özel treninde kendime yer ayırtırım, şu sefil bedenini o trende atmazsan beni hayatında bir daha göremezsin."

"Soruma hâlâ yanıt vermediniz," dedim. "Çünkü sen benim dualarımın karşılığısın evlat. Bu yüzden istiyorum seni. Çünkü sende bu yetenek var."

"Yetenek mi? Yetenek metenek yok bende. Hem olsa bile siz bunu nereden bileceksiniz Bay Maymunkilik? Benimle ancak bir dakikadır konuşuyorsunuz."

"Yine yanılıyorsun," dedi Yehudi Usta. "Ben seni bir haftadır gözleyorum. Dayın ile yengenin senin gitmene üzüleceklerini sanıyorsan son dört yıldır yanında oturduğün insanları hiç tanımyorsun demektir."

(...)

Trene bindiğimizde hava hâlâ karanlıktı. Gün doğumunun içinde batıya doğru yol aldık, ölgün kasım güneşi bulutların arasından süzülmeğe çabalarken Missouri eyaletini bir baştan bir başa geçtik. Anneni toprağa verdiğimizizden beri Saint Louis'in dışına çıkmamıştım; o sabah karşıma çıkan kasvetli bir dünya oldu: sıkıcı ve bomboş bir dünya, her iki yandan bizi kuşatan, sararmış mısır saplarıyla dolu, uçsuz bucaksız tarlalar. Öğleden az sonra trenimiz gürlütle Kansas City'ye girdi, birlikte geçirdiğimiz onca saat boyunca Yehudi Usta'nın benimle üç dört sözcükten fazla bir şey konuştuğunu sanmıyorum. Çoğunlukla uyudu, suratının ortasına kadar indirdiği şapkası, uyurken öne kayıp duruyordu, ama ben öyle ürkmüşüm ki pencereden dışarı bakmaktan başka bir şey yapamıyordum, kendimi nasıl bir belaya bulaştırdığımı düşünürken bir yandan da gözlerimin önünden akıp geçen manzarayı seyrediyordum.

(...)

Beni doyurdular, giydirdiler, bir de oda verdiler. Kışıma şaplak yemedim, ne tekmelendim ne de yumruk yedim, kulaklarımı tokatlayan da olmadı; yine de, her şey benim için ne kadar rahat olursa olsun, o güne dek olmadığım kadar üzgündüm, içim acıyla, öf-



keyle doluydu. İlk altı ay boyunca aklımdaki tek düşünce oradan kaçmaktı. Ben bir kent çocuğuydum, caz kanıma işlemişti, hayatının fırsatını kullanan bir sokak çocuğuydum; sokaklardaki gü-rültülü kalabalığı, tramvayların gıcırıtmasını, neon ışıklarının yanıp sönmesini, kaldırım kenarlarındaki su yollarında incecik akan kaçak viskinin kokusunu 22 seviyordum. Ayakları boogie-wogie yapmaya alışkın bir fiyakacı, diline çabuk, açık göz bir tüce cazcıydım; oysa şimdi burada, hiçbir şeye benzemeyen bir yerde tikiş kalmışım, hemen hemen her zaman berbat olan havadan başka bir şey getirmeyen bir gökkubbenin altında yaşıyordum.

Yehudi Usta'nın malı mülkü, on beş dönümlük pis topraktan, iki katlı bir çiftlik evinden, bir tavuk kümesinden, bir domuz ağılından ve bir ahırdan oluşuyordu. Kümeteki bir düzine tavuğun dışında, ahırda iki inekle bir de doru at vardı; domuz ağılında da altı yedi domuz. Çiftlikte ne elektrik vardı ne de su tesisatı, telefon, telsiz, pikap ya da başka bir şey. Tek eğlence kaynağı, salondaki piyanoydu, ama içimizde yalnızca Aesop piyano çalabiliyordu; en basit şarkıları bile öylesine bozuyordu ki, yerine oturup parmaklarını tuşlara değdirir değdirmez ben salondan çıkıyordum. O berbat yer tam bir bok çukuru, "can sıkıntısı dünyası"nın merkezidi, orada bir gün geçirmek bile canıma tak etmişti. O evde beyzboldan anlayın yoktu, çok sevdiğim Cardinal takımından söz edebileceğim kimse de yoktu, oysa o günlerde benim ilğimi çeken tek konu onlardı. Bir zaman aralığında düşmüş ve kendimi taş devrinde, dinazorların hâlâ ortalıkta dolandığı bir çağda bulmuş gibiydim. Sue Ana'nın söylediklerini bakılırsa, Yehudi Usta bu çiftliği yedi yıl kadar önce Chicago'da adamın biriyle tuttuğu bahis sonunda kazanmıştı. Amma da bahismiş ha, dedim. Kaybeden sonuçta kazanan oluyor, kazansa gençliğini Amerika'nın Fiçı Deligi kasabasında tüketen budalaların teki.



O günlerde ben delidolu küçük bir budalaydım, bunu itiraf ediyorum, ama bunu mazur görmeye çalışacak filan değilim. Ben neyseym oydum, yarılarında yaşadığım insanların ve geldiğim yerlerin bir ürünüydüm, şimdi bunun için sızlanmanın hiçbir yararı yok.

Orada geçirdiğim o ilk ayları düşündüğümde, beni en çok etkileyen şey, o insanların nasıl da sabırlı olduğu, beni ne kadar da iyi anladıkları, tuhaf-lıklarını nasıl da hoşgörülle karşılamış oldukları. (Syf 9-21)

(...)

Kuşularımın tümünden bir çırpıda sıyrıldığımı söylemek abartı olur, ama tutumumun değişmeye başladığı da yadsınmaz bir gerçektir. Kaçmanın anlamsız olduğunu anlamıştım, hoşlanmam da başlanmasam da orada saplanıp kaldığıma göre bana verilenle olabildiğince yararlanmaya karar verdim. Bu kararım belki de ölümlü yüz yüze gelmiş olmamla ilgisi vardı, bilmiyorum, ama hasta yatağımdan çıkıp ayaklarımın üzerinde durur durmaz içimdeki kavgaçılığın silinip gitmiş olduğunu gördüm. Yeniden sağlığıma kavuştuğuma öylesine seviniyordum ki, evrendeki toplum-dışı kişilerle bir arada yaşamak artık beni rahatsız etmiyordu. Bu insanlar tuhaf, sevimsiz kişilerdi, ama durmadan humurdanma, kötü davranma karşın hepsi de bana sevgiyle yaklaşıyorlardı, bunu görmemek için eşek olmak gerekirdi. Belki de onlara alıştıyordum. Bir insanın yüzüne uzunca bir süre bakarsanız sonunda kendinize bakar gibi olursunuz.

Bütün bunlar bir yana, hayatımın kolaylaştığını sanmayın sakın. İlk başta öncekine göre daha da zorlaştı; daha az kafa tutuyordum diye her zamankine oranla çokbilmişliğimde bir eksilme falan olmuştu ya da eskisinden daha az kavgaçı, daha az işe yaramaz biri olmamıştım.

(...)

Duygusal olmak istemiyordum, ama sözümlü ettiğim şey benim çocukluğum, en eski anılarımın yorganı; daha sonraki yıllarımda söz etmeye de-ğecek pek bir dostum olmadığı düşünülürse Aesop'la olan dostluğum özellikle belirtilmeye değer. Yehudi Usta kadar o da beni öyle açılardan etkiledi ki kimliği değişti, hayatımın yönü ve özü değişti. Demek istediğim yalnızca ön yargılarımın ya da bir insanın teninin renginin arkasından ne olduğunu asla düşünmemek konusundaki o eski inanışımın değişmesi değil, aramızda oluşan dostluk, Aesop'la aramızda gelişen bağ. Aesop benim can yoldaşım oldu, tekdüze bir gökyüzü altındaki denizde tutduğum çıpa oldu, eğer Aesop beni desteklemek üzere orada bulunmasaydı, sonraki on iki ya da on dört ay boyunca çekeceğim iş-kencelere katlanmak için gereken yürekliliği asla bulamazdım. Usta, odamın karanlığında ağlamıştı, ama ben iyileşir iyileşmez bir köle tacirine dönmüş, hiçbir insanın katlanmaması gereken acılar çektiymişti bana. Şimdi durup geriyeye, o günlere baktığımda, nasıl olup da ölmediğime, yaşadığıma ve burada durup bunları anlattığıma şaşıyorum. (Syf 44-46)

# Kadıköy ve Edebiyatımız

Kadıköy geçmişten beri edebiyat tarihinin en kadim mekanlarından biri. Fenerbahçe'den Haydarpaşa'ya, Kızıltoprak'tan Erenköy'e, Moda'dan Fikirtepe'ye pek çok yazara hem ev sahipliği yaptı hem de ilham oldu. Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bölüm Başkanı Doç.Dr. Haluk Öner de "Bir Dünya Cenneti Kadıköy ve Edebiyatımız" kitabıyla romanlarda, öykülerde ve

anılardaki Kadıköy'ün peşine düşmüş. Ziya Osman Saba'dan Ahmet Hamdi Tanpınar'a, Nazım Hikmet'ten Ahmet Rasim'e edebiyatımızın unutulmaz kalemlerinin Kadıköy'ü anlatmalarına yer veren kitap hem Kadıköy tarihini hem de edebiyat tarihindeki Kadıköy'ü anlatıyor. Biz de yeni yazı dizimizle Öner'in kitabından küçük alıntılar yaparak edebiyat tarihindeki Kadıköy'ü anlatacağız.

**BİR DÜNYA CENNETİ**  
Kadıköy ve Edebiyatımız  
HALUK ÖNER

### Anılarda Kadıköy

Kadıköy'de yaşayan edebiyatçıların pek çoğu eserlerinin bazılarını burada yazmışlar, kimisi de burada yaşamaları etkisiyle eserlerine mekân olarak Kadıköy'ü seçmişlerdir. Kadıköy, edebiyatçıların kimi zaman birlikte toplanıp bir edebiyat zümresi oluşturdıkları yer, bazen de eserlerinde vermek istedikleri mesaj ve duyguları en iyi anlatan mekân olagelmıştır.

1940 yılına kadar geçen sürede Kadıköy'de yaşayan, burada yaşamaları etkisiyle Kadıköy'den bahsedilen edebiyatçıları azımsanmayacak sayıda- dır. 1940 yılına kadarki süreçte, özellikle Cumhuriyet'in ilk on yılını kapsayan dönemde, edebiyatçıların çoğu Kadıköy'de yaşamış; burada sürekli bir araya gelmişlerdir. Bu nedenle Kadıköy, edebiyatçıların yaşamalarında ve birbirleriyle ilişkilerinde önemli bir hafıza mekân olarak yer edinmiştir. (...)

Ahmet Rasim, Kadıköy'e yerleştiği sonra ömrünün sonlarına doğru Heybeliada'ya yerleşene kadar Kadıköy'de yaşamıştır. Pek çok edebiyatçının anılarında Ahmet Rasim'in, Kadıköy'deki yaşantısı, müdavimi olduğu gazino ve kahvehaneler hakkında bilgiye rastlamak mümkündür. Yazarın kendisi de anılarında ve gazete yazılarında zaman zaman "bizim köy" olarak bahsetti-

ği Kadıköy'ün (Bakırköy'den de "bizim köy" diye bahseder) mesire ve eğlence mekânlarından, Kadıköy'den, Kadıköy'ün vapurlarından, mesire ve eğlence yerlerinden bahseder:

Birkaç yıldan beri yazları hemen her gün ilk ve son baharlarda uygun havalarda köy'ün vaktiyle (Katib'in Bağı) denirken şimdi bir hastane adından dolayı (Şifa) denilen Kalamış Koyu'na bakan yüksek sahiline gidip oturur, çoğunlukla tenha olduğu için okur, yazar, arada bir çakar, bakır, eğlenir ve dinlenir. Burayı pek severim. Bence burası insanı şehrin her türlü görüntülerinden doyunur kılar. Deniz var, biraz çekkin oturuldu mu göl var, Fener Burnu var, yarım ada, dil var, tren karşından geçer, otomobil buraya da gelir, sandal yelkenli, vapur göz önünde, yazın deniz hamamları gürlütüleri, mehtaplarda saz özelemleri, sarhoşların naraları, heyheyleleri duyulur. Sözü'nün kısısı var oğlu var!" (...)

Meşrutiyet'in ilanından sonra sürgünden dönen Süleyman Nazif (1870-1927) Moda'da yaşamıştır. Yakup Kadri Karaosmanoğlu anılarında Ahmet Rasim'in Kadıköy'e gelmesi üzerine yazdığı yazıda Süleyman Nazif'in yaşadığı yer ve evle ilgili bilgiyi de aktarır: "Arkadaşım bana bunları söyleyerek Moda'nın dar sokaklarından birinde iki katlı bir küçük evin önünde durdu. Kapıyı

çaldı..." (...)

1884 yılında Üsküp'te doğan Yahya Kemal Beyatlı, çocukluğunu Üsküp ve Selanik'te geçirir. Öğrenimine devam etmek için İstanbul'a gönderilen şair, Galatasay Lisesinde öğrenimine devam ederken Paris'e gider. Dokuz yıl sonra İstanbul'a geri döner. İstanbul'daki hayatının uzun bir dönemi Beyoğlu'nda geçse de birkaç yılı da Kadıköy'de geçer. (...)

Yahya Kemal de Yakup Kadri ile birlikte Kızıltoprak'ta yaşamaya başlar. (...)

Yakup Kadri, yaşadıkları evi ve mütevazı şartlarda yaşayan Yahya Kemal'in durumunu anlatır: "Bu etrafı tahta parmaklıklarla çevrili bakımsız bir bahçe ortasında, pencereleri kafesle örtülü küçük bir evdi ve Yahya Kemal'i ancak bunun salon diye kullandığımız bir odasına yerleştirebilmiş-tik. Yerleştirmek derken bir mübalağaya düştüğümü hissediyordum. Zira bu oda gündüzleri yine bir salon vazifesi görür ve geceleri yere bir döşek serilmek suretiyle yatak odası haline çevrilirdi..."

Anneme misafir gelince de Yahya Kemal plısnı pırtısını toplayıp yukarı kattaki sofaya taşınırdı. Bereket versin ki küçükük bir valizden başka eşyası yoktu."

(...)

Ömer Seyfeddin, arkadaşlarının aracı olmasıyla Kadıköy'de tanınan Doktor Besim Bey'in kızı Calibe Hanım'la evlenir. Evliliği süresince iç güveysi olarak Besim Bey'in Kadıköy'deki evinde kalır. (...)

Ömer Seyfeddin, hem edebiyatçı arkadaşlarına ev sahipliği yapar hem de onların Kadıköy'de yaşadığı yerlere misafirliğe gider. Halit Fahri Ozansoy onun kendisini son ziyaret ettiği günün anılarında anlatır: "Ölümünden on beş gün evvel bir akşam, 1920 yılının karlı bir şubat akşamı, Kadıköy'ünde, Altıyolağzında Şemsi Mahallesi'nde oturduğum pansiyonda beni görmeye gelmişti."

(...)

Ahmet Haşim, İstanbul'da yaşadığı yılların çoğunu Kadıköy'de geçirmiştir, bir dönem Acıbadem'deki Güzel Sanatlar Lisesinde estetik dersleri vermiştir. Kadıköy'de sık ev değiştiren şair, en uzun süre Bahariye Caddesi, 72 numaralı Belvü Apartmanı'nın birinci katında yaşar. Ahmet Haşim, sıkıntılı olduğu ve edebiyat çevresinden kimseyle görüşmek istemediği zamanlarını Kadıköy İskelesi'ndeki Acem'in Kahvesinde geçirir. Salih Bursalı, Haşim'in bu kahvede geçirdiği vakitlerin onun için eğlenceli olduğunu anlatır: "Kadıköy Vapur İskelesi'nin karşısındaki Acem'in Kahvesi de Ahmet Haşim'in kahvesidir. Haşim burada yazar olmayan kişilerle çene yarışarak çay, kahve ve nargile içmeyi çok sever. Kahvede rastladığı bu yabancı kişilerle kimi zaman tavla attığı da olur."



## TAK'ta yapay zeka atölyesi

14 ve 21 Eylül tarihlerinde Tasarım Atölyesi Kadıköy'de ücretsiz bir yapay zeka atölyesi yapılacak

● Deniz Şimal TAŞAN

Tasarım Atölyesi Kadıköy (TAK) ve Deepplay Creative Studio işbirliği ile "Kadıköy - Yeldeğirmeni Mahallesi : Yapay Zeka ve Voxel Art Atölyesi" 14 ve 21 Eylül tarihlerinde yapılacak. Her iki gün de aynı katılımcıların yer alacağı ücretsiz atölyede; yapay zeka ile tanışılacak. Atölyede Yeldeğirmeni özelinde Kadıköy'ün kültürel ve mimari mirası başta olmak üzere, Yeldeğirmeni oyun tasarımı yaklaşımı ile keşfedilecek. Katılımcıların kendi bilgisayarlara getirmeleri gereken çalışmada, yüksek donanımlı bir bilgisayar gerekmiyor. Katılımcı sayısının sınırlı olduğu ve ücretsiz atölyelere başvuru ve daha fazla bilgi için TAK'ın sosyal medya hesaplarında verilen linke tıklamak yeterli.

**TAK tarafından paylaşılan atölye akışı şöyle;**  
● Basitleştirilmiş bir oyun tasarım dokümanı oluşturup, 3D Modelleme 101 ile tasarım dokümanımızı geliştirecek ve somutlaştıracağız.

● Dokümanımızı yapay zeka ile destekleyerek modelimizden aldığımız sahneleri görselleştirerek bilgiyi pratiğe dönüştüreceğiz.

● İçeriklerimizi sunum paftası haline getirecek, kısa sunumlar ve deneyim paylaşımı ile atölyemizi zirveye taşıyacağız!

● Heyecan verici haberler devam ediyor! Atölyemizde elde ettiğimiz harika çıktılar bir adım daha ileriye taşıyarak tarihini atölyeden sonra duyuracağız, sosyalleşeceğiz, 3D modelleri VR ile deneyimleyeceğiz "vrON" etkinliğimizde keyifli dakikalar geçireceğiz!

**Yer: Tasarım Atölyesi Kadıköy - Rasimpaşa, Duatepe Sk. No:61, 34716 Kadıköy/İstanbul**



## Kadıköylü ressam Südor vefat etti

Türk resim sanatı bir İstanbul beyefendisini kaybetti

"Sonsuzluğun ve ışığın ressamı" diye adlandırılan Cumhuriyet'in ikinci kuşağının duayen ressamlarından Teoman Südor, 9 Eylül Pazartesi günü yaşamını yitirdi. Kadıköylü sanatçı, eşi Gülseren Südor, kızı Telga Südor Mendi, torunu Ege Mendi ve oğlu bildiği damadı Deniz Mendi tarafından, tüm sevenleriyle birlikte 11 Eylül Çarşamba günü sonsuzluğa yolcu edildi.

Cumhuriyet'in ikinci kuşağının duayen ressamlarından Teoman Südor, yaşamını yurtiçi ve yurtdışında eşi (kendisi gibi Bedri Rahmi Atölyesi'nden) Gülseren Südor ile birlikte sanatla iç içe bilgilerini öğrencilerine aktararak sürdürdü. Sanat camiasının çok sevilen kimliklerinden olan Teoman Südor, gerçek bir sanatçı ruhuna sahip olmasıyla, nezaketiyle, sevgisiyle, bilgeliğiyle ve doğa tutkunluğuyla tanınırdı. Südor, uzun yıllara dayanan sanatının içsel bilgeliğini, kurallarını ve tekniğini kendisini aşar-casına uygulayarak sonsuzluğu doğanın bilgeliğini usta fırçasıyla betimledi.

### SÜDÖR HAKKINDA

1943 yılında İstanbul'da doğan sanatçı, 1968 yılında İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Bedri Rahmi Eyüboğlu Atölyesi'ni bitirdi. Öğrencilik döneminde Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun masiyerliğini yaptı. 1968-1970 yılları arasında Özel Kadıköy Mimarlık Mühendislik Yüksek Okulu'ndaERCÜMENT KALKM ve SABRİ BERKEL'in asistanlığını yaptı. 1970-1974 yılları arasında bir yıl Perugia'da (İtalya) lisan eğitimi ve daha sonra da Roma Güzel Sanatlar Akademisi'nde temel tasarım eğitimi aldı. 1985 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'ndeki hocalığı sırasında Sanatta Yeterlilik (Doktora) yaptı. Başta İtalya ve Avusturya'da yurtiçi ve yurtdışında 70'ten fazla olmak üzere kişisel sergi açtı, pek çok ödül aldı. Yurtdışında 20'den fazla sanat fuarında eserlerini sergiledi. Yurtiçi ve yurtdışında çok sayıda sempozyumlara çağrılı sanatçı olarak katıldı. Aynı zamanda bir gravür sanatçısı da olan Teoman Südor'un yapıtları yurtiçi ve yurtdışında çeşitli önemli müze ve özel koleksiyonlarda bulunuyor.



# ALAN KADIKÖY'DE ALTERNATİF SANAT...

Istanbul Fringe Festival, 13 Eylül'de Kadıköy'de başlıyor. Festivalin klasikleşen mekanlarından Alan Kadıköy bu sene 5 farklı gösteriye ev sahipliği yapacak

● Gökçe UYGUN

Türkiye'den ve dünyadan tiyatro, dans ve performans disiplinlerinde üretilen alternatif işleri buluşturan Istanbul Fringe Festival başlıyor. 2019'dan beri düzenlenen, bu sene 6.'sı düzenlenen festival, 13-21 Eylül tarihleri arasında yapılıyor.

İsmi aldığı Latince "İringere" eyleminden hareketle her yıl çeşitlendirdiği programıyla sınırları sorgulayan, onlarla oynayan festival, sınırları geçirmeye gayret ediyor. Alternatif ve yenilikçi işler üreten genç sanatçılara işlerini uluslararası platformda sergileme imkanı sunan festival, bu yıl da Türkiye'nin yanı sıra Amerika Birleşik Devletleri, Belçika, Fransa, İtalya, Hollanda, Singapur, Slovenya, Tayvan, Japonya ve Yunanistan olmak üzere toplam 11 ülkeden ekipleri İstanbul'da ağırlayacak. Festival bu sene eklenen yeni yerlerle birlikte toplam

da 18 (Akbank Sanat, Arter, Barış Manço Kültür Merkezi, BeReZe Gösteri Evi, DasDas, ÇAK Studio, ENKA Oditoryumu, Hope Alkazar, Kadıköy Belediyesi Alan Kadıköy, BOVA Beyoğlu, CoBAC Workspace, Eksibir, İstos, Ortaköy Kültür Merkezi, Öktem Aykut, Sahne Kadir Has, sbcs Studio ve Zorlu PSM Turcell Platinum Sahnesi) mekanda olacak.

### AÇILIŞ KADIKÖY'DE

Istanbul Fringe Festival 2024, bu yıl da açılış etkinliğini Kadıköy Belediyesi Alan Kadıköy'de gerçekleştirecek. Yunanistan'dan The Black Matter Productions imzalı The Kitchen Dance \_ A House Trance Vocabulary performansıyla 13 Eylül'de başlayacak festival, açılış partisiyle disiplinlerarası bir geceye davet ediyor. Festivalin klasikleşen mekanlarından Alan Kadıköy bu sene 5 farklı gösteriye daha ev sahipliği yapacak. 16 Eylül'de Belçika'dan Cage-Free, 17 Eylül'de Ekin Tunçeli imzalı He-

artquake, 18 Eylül'de Hollanda'dan UIT|EEN|VAL II, 19 Eylül'de klasikleşen Fringe Kısalar '24\*\* gösterimleri Kadıköy Belediyesi'nin desteğiyle Alan Kadıköy'de olacak.

### ÖLÜM HAKKINDA BİR GECE SEANSI

20 Eylül'de ise Alan Kadıköy'de bir gece etkinliği yapılacak. Singapur'dan Decadance Company'nin gösterisi olan The 11th Hour, "Death to Duets" ve "四" tematik bir çiftli gösteri olarak sahnelenecek. Gösteri, ölüm konusunu ve sonrasında ne olacağına dair eskimeyen spekülasyonları hicivli bir şekilde ele alan karanlık bir dans komedisi niteliğini taşıyor. Saat 22.30'da başlayacak 60 dakikalık bu gösteri, ölümden sonra hala bir şekilde var olabileceğimiz fikrini kurgulamak için iyi yerler, kötü yerler, vampirler, hortlaklar, hayaletler ve zombiler hakkında hikayeler uydurulan bir gece seansı sunuyor.

Kadıköy'den bir mekan daha festivale ev sahipliği yapacak. Teatral dans performansı GONG, 16 Eylül'de Kadıköy Belediyesi'nin desteğiyle Barış Manço Kültür Merkezi'nde olacak. Üç kadının hikayesini anlatan Ga Kolektif imzalı Köprüden Önce Son Çıkış da , 20 Eylül'de yine aynı merkezde sahnelenecek.



## Kadın sinemacıların festivali



Sinemacı kadınların elinden çıkma kısa filmler ücretsiz olarak Kadıköy'de gösterilecek

Kadıköy, İstanbul, bu yıl altıncı düzenlenen Directed By Women Türkiye festivali kapsamında 13-14-15 Eylül tarihlerinde dünyanın çeşitli ülkelerinden kadın yönetmenlerin kısa filmlerine ev sahipliği yapıyor.

Kadın sinemacıların emekleriyle onurlandırıldığı bir film şenliği niteliğindeki Directed ByWomen Türkiye; İspanya, ABD ve dünyanın birçok başka ülkesinde gerçekleştirilen uluslararası festivalin Türkiye ayağı. Filiz Kuka Ildız, Ceren Şahan, Yağmur Bihter Yaman ve Neslihan Bilgin Çelik tarafından organize edilen etkinlik, Türkiye'de, kadın kısa film yönetmenlerine yönelik ilk uluslararası festival olarak öne çıkıyor. Directed By Women Türkiye, sinema alanında kadınların yaratım süreçlerini desteklemeyi, üretimlerini teşvik etmeyi ve farklı ülkelerden kadın yönetmenler arasındaki kültürel ve sanatsal etkileşimi artırmayı hedefliyor.

Sinema Genel Müdürlüğü'nün katkılarıyla, Sinemacı Kadınlar Derneği, Kadıköy ve Beyoğlu belediyelerinin desteğiyle gerçekleştirilen 6. Uluslararası Kadın Kısa Film Yönetmenleri Festivali'nde, her kategoride seçilecek bir filme En İyi Film Ödülü ve LANDS of Cinema tarafından dağıtım ödüllü verilecek. Uluslararası ve ulusal düzeyde kadın kısa film yönetmenlerini ve filmlerini İstanbul'da bir araya getirecek olan festival kapsamında tüm gösterimler, Kadıköy Belediyesi'nin desteğiyle ücretsiz olarak Yeldeğirmeni Sanat Merkezi ve Barış Manço Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilecek.

### 61 FİLM İZLENECEK

Bu yıl 39 ülkeden 188 kadın yönetmenin başvuruda bulunduğu 6. Uluslararası Kadın Kısa Film Yönetmenleri Festivali'nde Ulusal, Uluslararası, Belgesel ve Genç Bakış kate-

gorileri ve Ulusal Gösterim Seçkisi ve özel gösterimlerle birlikte 61 film seyirciyle ücretsiz buluşacak. Kosova'nın en önemli festivallerinden DOKUFEST iş birliğiyle, "1 Ülke- 5 Hikâye" bölümünde Kosovalı 5 kadın yönetmenin filmleri beyazperdede olacak. Festival kapsamında yönetmen Elmas Arus'un "Buçuk" belgesel filmi ve Aylin Özbakır'ın "Sessiz Dans" filmi özel gösterimle seyirciyle buluşacak. Film gösterimlerine ek olarak festival kapsamında atölye/ workshop çalışmaları da yer alacak. Barış Manço Kültür Merkezi'nde 3 gün boyunca; Yağmur Kartal Karakuş, "Bir Stop Motion Animasyon Projesi Hazırlamak", Kardelen Fincancı ise "Sine- Terapötik" atölyelerini katılımcılarla yürütecek. Ayrıca festivalde, içerik üreticisi Deniz Tokgöz, Sanat Yönetmeni Natali Yeres ve "Kar ve Ayı" filminin yönetmeni Selcen Ergun söyleşileri gerçekleştirilecek.

## "DÖNÜŞÜM" E SANATÇI ARANIYOR

Kadıköy'de bir sanat galerisi, karma sergi için sanatçı arıyor

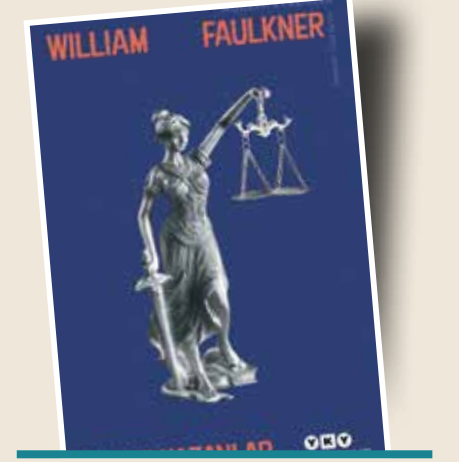
Suadiye'de bulunan Decollage Art Space'in 17 Aralık'ta izleyicisiyle buluşacak "Dönüşüm" temalı sergisi için açık çağrı süreci başladı. Multidisipliner sergiye 28 Eylül tarihine dek başvurular açık olacak. Jüri tarafından "dönüşüm" teması kapsamında değerlendirilecek başvuruların katılımını bekliyor. Çağrı tüm yetişkin sanatçılara açık ve üst yaş sınırlaması bulunmuyor. Ücretsiz olan başvuruların, mail yoluyla portfolio@decollagearts.com mail adresine "DÖNÜŞÜM" başlığı ile gönderilmesi gerekiyor.



## HAFTANIN PUSULASI

Hazırlayan: Leyla ALP

## KİTAP



### Mezar Kazanlar

William Faulkner'in ayrımcılıkla yüzleşmenin romanı Mezar Kazanlar, Ünal Aytür çevirisiyle okurla buluştu. Siyahı bir "olağan şüpheli"ye yönelik linç-adalet gelgitindeki Mezar Kazanlar, Faulkner'in kadim konusu Güney-Kuzey üzerinden ABD'nin ırk ayrımcılığı kadar, ayrımcılığın geçmiş ve güncelleyle de yüzleşmenin romanı. Roman, bir yanıyla Faulkner'in okurla Ağustos Işığı'nda tanıştırdığı ve maceralarını İki Hamlede Zafer'de sürdürdüğü, iyi eğitilmiş, orta yaşlı savcı Gavin Stevens'in başta gönülsüzce yürüttüğü iki cinayet soruşturmasına odaklanıyor. Diğer yandan, savcı Stevens'la birlikte 16 yaşındaki yeğeni "Chick" in dünyayı bugünü bir araya getiren anlatımıyla okuduğumuz roman, hem yeğenin büyüme, dayıya ve diğer yetişkinlere kendini ispat hikâyesi hem de Faulkner'in kökleşmiş meseleleri çözüme kavuşturmak için neden orta yaşlı erkeklere değil de kadınlara ve gençlere başvurmamız gerektiğine ilişkin incelikli uyarı niteliği taşıyor. (Yapı Kredi Yayınları/224 Syf)

## TEKLİ



### Uzun Zaman Önce

Hakan Kılınç, yeni tekli "Uzun Zaman Önce" geçtiğimiz haftalarda dinleyici ile buluştu. Söz ve müziği Hakan Kılınç tarafından yazılan şarkının düzenlemesi ve mix-mastering çalışmaları Slong tarafından yapıldı. Füme Müzik etiketiyle dijital platformlarda yerini alan şarkı, uzun süre önce sona eren bir ilişkiyi kabullenemeyen bir adamın isyancı ve yaşadığı aşk acısını anlatıyor.

### Ruhu doyanan şarkılar:

- Kaan Boşnak - Birakma Kendini
- Yüz Yüzyken Konuşuruz - Sen Varsın Diye
- Pinhani- Beni Sen İnandır

## DİZİ



### The Perfect Couple

Nicole Kidman ve Liev Schreiber'in başrollerini paylaştığı, The Perfect Couple Netflix'te izleyicisiyle buluştu. 6 bölümden oluşan dizinin konusu şöyle: Yılın en çok beklenen olayı Amelia Sacks ve Benji Winbury'nin düğünüdür. Damadın milyoner ailesi, misafirlerini sahildeki devasa mülklerinde ağırlamak için hiçbir masraftan kaçınmaz. Tanınmış bir romancı olan olan müstakbel kayınpaladı Greer Garrison Winbury, bu ilişkiyi onaylamasa da sezonun en lüks düğününü düzenler. Ancak sahilde bir ceset bulunmasıyla şenlik havası bozulur. Aniden orada bulunan herkes şüpheli haline gelir ve rüya bir kabusa dönüşür.

## Cennet Bahçesi'ni tanımaz; çamurdan yapılmamıştır...

**BETÜL MEMİŞ**  
memisbetul@gmail.com



"İnsan kendisini politik sayar ama doğru olandan medet umarak epedir apolitikleşmiştir. Yerleşik anlatının olumlanmasını eleştirelik basamaklıyla (eleştirel sorulama veya soruşturma) özdeşleştirir, ama (özeleştiriyi akla getirecek) eleştirinin eleştirisini göz önünde bulundurmayarak kendisini eleştirel düşünce (kısa-cada düşünce) olanağından mahrum bırakır. Eleştirinin sınırlarını tahlil etmek yerine bildik kalıplı tekrarlara; zira amacı, yerleşik değerler, kanaatler ve aşıkârlık panoramasında olabildiğince avantajlı bir koltuğa yerleşmektir."

Alman filozof Marcus Steinweg, (İtaliya'da yayınları, Erkal Ünal çev.) "Tutarsızlıklar" adlı kitabında böyle diyor. Bugün yaşadığımız dünya fotoğrafına baktığımızda görünen, ki bu fotoğraf; kültür sanattan medyaya, yerel ve uluslararası politiklardan siyasetin işleyiş biçimine; "insan kendini ne sayar" kısmında, tüm tariflerin / tanımların namüsaîit yakasındayız gibi! Filozof Steinweg'in dillendirdiği üzere, sanırım pek çoğumuz ömürlük mesailerinde, o "avantajlı koltuğa" yerleşti veyahut yerleştirildi...

Oysa, Eylül ayına geçişimizi, "Eylül'e girdim... Her ömrün bir Eylül'ü vardır..."

Onca yaşadım... Şimdi bildim" diyen üstat Murathan Mungan'ın "Eylül Rübai" adlı şiirinden sarılarak yapmak niyetindeyim! Üstüne "The End of the F\*\*\*ing World" adlı çizgi roman serisinde uyarlamalarıyla tanıdığımız Charlie Covell'in yaratıcısı olduğu, İngiliz fantastik - kara komedisi "Kaos" dizisiyle de taçlandırabileceğimiz bir sonbahardır, bu demek istiyordum; ki Olimpios Dağı'ndaki mevzuların 2024 yılı tezahürüne histerik gülmelerimizi ekleyebilelim niyetiyle... Tabii yine memleket haberleri içinde kaybolan bir faniye dönüşüm/k...

### Kavramların olmadığı bir dünyada

Geçtiğimiz hafta mesaimle takılanlar arasında; Hollandalı oluşum Snowapple Collective'in "Cyborg Cabaret" başlıklı 70 dakikalık, interaktif, kara mizah ve çağdaş melodilerden oluşan performansı vardı. Türkiye turnesi kapsamında Ankara, Bodrum, Ayvalık ve Eskişehir'de de sahne alan ekip, İstanbul'da ise Atlas 1948 Sahnesi'nin sezon açılışının ilk performansıydı. Çok disiplinli ve uluslararası bir sanatçı kolektifi olan Snowapple Collective tarafından sahnelenen, şiirsel bir söyleşi ile post-apokaliptik bir kabare arasında yer alan ve "cüretkar gösteri" olarak tariflenen "Cyborg Cabaret", bir bilim insanının, potansiyel bir gelecekte dört karakteri sahneye taşımalarını anlatıyor. Yönetmen, dramaturg ve senografi Eva Schumacher'in yazdığı ve "varsayılan gerçekliklere yeni formlar bulmak" olarak tanımladığı gösteride; Laurien Schreuder, Caro Martin, Matteo Cerbon-

cini, Gunga Alan Purves, Cynthia Martinez ve Samantha Montagna Portejoie rol alıyor. Gösteri boyunca bu dört karakter, zihin ve beden arasındaki kontrolü sergileyen performanslarıyla ileride kavramların nasıl kaybolabileceğini, antroposentrik bir tarih anlayışının nasıl yok olabileceğini ve hatta gelecek nesiller için umut kavramının tamamen silinmesini anlatıyor. Bilahare ekibin sosyal medya sitelerini inceleyebilirsiniz, bu formatı / temayı, film ve müzik bazında da işlediklerini göreceksiniz.

Açıkçası düşündüğüm / beklediğim gibi değildi gösteri; zira bu mevzularla uzun yıllardır hasbihal olduğuma, genç dimağlardan daha iyi kotarılmış bir proje bekledim. Ki "cyborg" mevzularında, bilgi teknolojisi ve feminist teorisinin keşişimine katkıda bulunmuş, çağdaş ekofeminizmde önde gelen bir isim olan ABD'li profesör Donna Haraway'ın 1985 menşelli "A Cyborg Manifesto"su (Sosyalist İnceleme'de yayımlanmış deneme) kült haliyle bizi selamlarken, bu seyrine daldığım 'cyborg'un kabare hali -nazarımda- yeterli olmasa gerek! Yeri gelmişken Haraway'e de bir selam çakalım o vakit: "Siborg, bu kez Oidipal proje olmadan, organik aile modelinde bir topluluk hayal etmez. Siborg, Cennet Bahçesi'ni tanımaz; çamurdan yapılmamıştır ve toza dönmeyi hayal edemez."



İznilinizle bu ayın fonunu müzikten yana değil de Cansu Yıldırım'ın "Vargit Çiçekleri" başlıklı ilk kişisel sergisinin rotasında vermek isterim. Uskumruköy'de konuşlanan Hara'da, 18 Aralık'a kadar gezilebilecek olan sergide, Yıldırım'ın, 2015'te başladığı Mülk-süzler serisinin farklı dönemlerinde çektiği iki yüze yakın fotoğrafı kullanıyor. Küratör-lüğünü Onur Hamilton Karaoğlu ve Serkan Kaptan'ın üstlendiği sergide sanatçı, Karadeniz'in yaylaları, köyleri ve zorlu coğrafyasındaki kadınları ve doğayı merkeze

alarak kimlik, aidiyet gibi kavramların olmadığı bir dünyada, bu öznel bir araya gelecek kurguladığı hayatta kalma biçimlerini araştırıyor. Aynı zamanda, "ev" fikri, ilişkiler, anılar ve psikolojik perspektifler yoluyla mekânda fiziksel bir boyuta dönüşüyor. Hara- van Mısafir Sanatçı Programı'nın ilk katılımcısı olan Yıldırım, üç ay boyunca Hara'da kalarak bu sergi kapsamında mekâna özgü pek çok fotoğraf-heykel yerleştirmesi de üretiyor. Hara'nın farklı katlarında fotoğraflar şekil değiştiriyor ve yeni formlar kazanıyor, böylece mekânda fotoğraf yoluyla alternatif bir anlatı ortaya çıkıyor. Sergi, geçmiş, kurmaca ve gerçekliğin keşiştiği bir bakış açısı ile yeniden düşünmeye davet ediyor. Sergiyi, Çarşamba, Cumartesi ve Pazar, 12.30-18.30 saatleri arasında ücretsiz gezilebilirsiniz.

İçimden geldi notu: Kültür sanat dünyası derken gündemin yoğunluğundan ve yorgunluktan nefeslenebileceğimiz etkinlikler derhası diyorum ama şöyle de bir bilgi var. Eleman net'in yayımladığı rapora göre, Türkiye'deki çalışanların yaklaşık dörtte üçü sosyalleşmeye ayırdığı bütçeyi azaltırken yarısından fazlası da son bir yılda tiyatro, konser veya sinema gibi kültürel etkinliklere hiç katılmamış. Araştırmaya göre haftada iki gün izin yapabilen çalışanların oranı %55'te kalırken, ankete katılan beş kişiden dördü izin günlerini evde dinlenerek ya da ailelerine vakit ayırarak geçirdiklerini bildirmiş. 2024'ün aslında haritasıdır bu rapor...

# "ŞEHİR HİKAYELERİ" BU SERGİDE

● Gökçe UYGUN

Bugünlerde Kadıköy'de ilginç denilebilecek bir sergi var. Zira normalde şehrin duvarlarını sanat mekanı eyleyen sokak sanatçıları bu kez bir galeride buluştu. Chek Sparow, Cins, Mr. Hure, Mre, Murys, Rash, Reach Geblo ve Somon mahlaslarıyla bilinen sekiz özgün sokak sanatçısı, işlerini Kalamış'taki 8art11 Galeri'de sergiliyor. "Urban Tales" (Şehir Hikayeleri) sergisi, sokak sanatının izlerini iç mekâna taşıyarak, geçicilikten kalıcılığa doğru uzanan bir dönüşümün altını çiziyor. Küratörlüğünü İrem Güler ve Koray Arman'ın birlikte gerçekleştirdiği serginin açılışı 7 Eylül'de yapıldı. Sergi, 22 Eylül'e dek (Pazartesi günleri hariç her gün 12.00-19.00 saatleri arasında) görülebilir.

Sergiyi, İrem Güler'e sorduk.

● İrem siz graffiti fotoğrafçılığı yapıyorsunuz, değil mi?

2004'ten beri merak, keşfetme ve tanık olma duygusuyla sokak sanatını fotoğrafıyorum. 2011'ten beri de suckmywalls ismiyle, kendi arşivimi sosyal medya kanalları üzerinden paylaşıyorum. Bu zamana kadar sanatçıların legal ve illegal işlerini canlı olarak fotoğraflayabilme şansını da yakaladım.

● Urban Tales sergisine giden süreci özetler misiniz?

Uzun süredir farklı sanatçı arkadaşlarla da konuştuğumuz, hayata geçirmek istediğimiz bir projenin ilk adımı oldu aslında. Beraber olmanın, sokağın, aklımızdakilerin bir yansıması oldu. Dahil olan sanatçı arkadaşlarla da, bu sergide ismini görmediğimiz ama alanda aktif boyayan diğer arkadaşlarla da bir araya geldiğimizde neler yapalım diye konuşuyoruz. 8+1 galeri sahibi Koray Arman'la da tanışıklığımız 2020 yılında yine sokak sanatına olan ortak ilgisimiz sayesinde oldu. Beraber bir şeyler yapma hevesimiz tanıştığımız güne kadar gidiyor.

Urban Tales'in ortaya çıkışı için sokağın hikayesini anlatmak istediğimiz, kolektif bir ruh diyebiliriz. Sanatçı arkadaşlarımız ve eserleri mevcut, Koray galerinin imkanlarını sundu, ben de eserlerin küratöryel çizgisini oluşturma ve sanatçıları bir araya getirebilme rolünü üstlendim. Hep birlikte güzel bir çabanın ürünü oldu.

● Sergideki 8 sanatçının kaç kadını? Kadın graffitici sayısı az olduğu için soruyoruz.

Sergideki tüm katılımcı sanatçılar erkek. Sayıca çok daha az olsa da güçlü kadın sanatçılar da var sokakta.

● Urban Tales sergisi, sokak sanatının anonimliğini nasıl ele alıyor? Sanatçıların kimliklerini açıklaması (gerçek isimlerini söylemeler bile açılışta geldiklerinde insanlarla temas edecekler, yahut bir izleyici bir eseri satın almak isterse bu temas kaçınılmaz olacaktır) sergiyi nasıl biçimlendirdi?

Değişen zamanla beraber burada da kültür etkilendi diyebiliriz. (sosyal medya) So-

kaktaki sanatçıların bir kısmı aslında akademi mezunu; resim, heykel grafik tasarım eğitimleri almış, sanat alanıyla içli dışlı olan isimler. Elbette sokağı yalnızca kendini ifade etme alanı olarak kullanan, yüzünü, ismini saklayan, sokağı deneyimleyerek tatmış, akademik bir geçmişe sahip olmayan sanatçılar da mevcut. Yüzünü göstermeyi artık bir tercih meselesi gibi düşünebiliriz. Sergideki isimlerin birkaçı markalarla da çalışan, kendi işlerinde de kimi zaman yüzünü gösteren sanatçılar. Ancak açılışa gelmeyen, koleksiyonerler ile bizim temasta olmamızı isteyen isimler de var. Burada beraber sokağın olmuştuk olmamızın, tanışıklığımızın güveni büyük önem taşıyor.

● Kaç eser (her bir sanatçının kaç tane?) var? Bu eserler bu sergi için özel olarak bu yapıldı yoksa halihazırda bir duvarda varolan bir eser sergi için tuvale mi aktarıldı?

13 tuval, 1 heykel, 1'de seramik eser bulunuyor. Aynı zamanda erişilebilir sanat köşemizde sanatçıların serigrafisi ve dijital baskılarına da ulaşabilmek mümkün. Kimi işler serginin temasına özel olarak bu sergi için yapıldı, kimileri ise sanatçıların önceki üretimleri. Duvardaki bir işin aktarımı yok. Her sanatçının çizgisi, renk paleti ve stili oldukça özgün. Sokaktaki eserlerini iyi takip eden bir göz, galeriden içeri girdiği anda isimlerine bakmadan hangisi kimin imzasını taşıyor hemen ayırt edebilir.

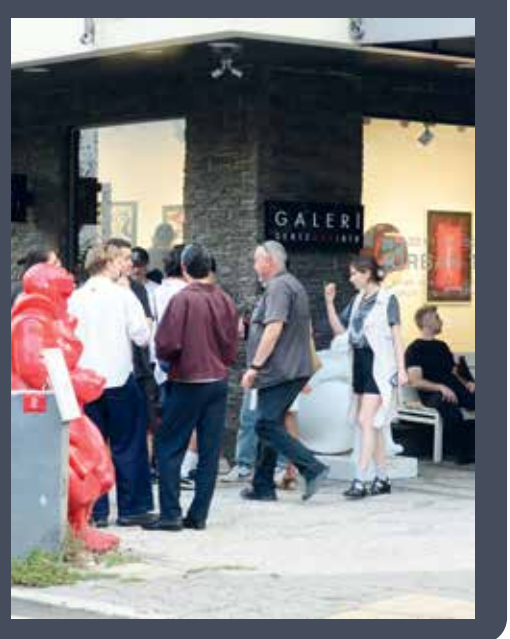
● Bu 8 isim de sokak sanatçısı. Onları/eserlerini kapalı bir mekana, bir galeriye taşımak fikri nerden icap etti/nasıl şekillendi?

Sokağa iş yapan sanatçılar aynı zamanda farklı mecalalarda üretim yapan sanatçılar. Hepsi için ortak söyleyebileceğim şey yaratma, üretme duygusuyla var olan isimler. Beni bu süreçte heyecanlandıran birkaç motivasyon var aslında. İlk olarak sokak sanatı doğası itibarıyla geçici ve mekânıyla bütünleşen bir biçimde var oluyor. Bu geçiciliği aşarak ruhu ve çizgisi sokaktan beslenen eserlerin daha uzun süre ve farklı bir bağlamda değerlendirilmesine olanak sağlamak istedik. Bir diğeri de sokaktaki sanatın toplumla olan etkileşimini, ulaştığı kitlesini derinleştirmek. Bu tür sergiler, sanatçılar ile sanatseverler arasında daha güçlü bir diyalog ve etkileşim yaratabiliyor diye düşünüyorum.

● Sokak sanatını iç mekana taşımamın getirdiği zorluklar nelerdi? Bu zorlukları nasıl aştınız ve serginin atmosferini nasıl oluşturmayı başardınız?

Sokak kültürü dışarıdan bakıldığında çok anlaşılabilir bir şey değil bana sorsanız. Dahil olmanız, paylaşmanız, karşılık beklememeniz, saygı çerçevesini iyi çizmeniz, kimi zaman kendinizi korumayı da öğrenmeniz gereken bir alan. Bu kültürü korumaya çalışarak bir seçki oluşturduk

8 sokak sanatçısının işlerini Kalamış'taki 8art11 Galeri'de buluşturan Urban Tales sergisi, sokak sanatının geçici doğasını kalıcı bir anlatıya dönüştürme fikri üzerinden şekilleniyor



açıkçası. Çok düşündük Koray'la beraber, aynı zamanda galeriyi ve onun ulaştığı kitleyi de ele almamız gerekti. 8+1 galeri, mesai saatleri bittiğinde de konumu ve ceme-kan tasarımı itibarıyla sokakta yaşamaya devam eden bir alan. Bunu da göz önüne aldık. Çoklu bir denklem, keyifli bir puzzle oldu bizim için.

"BELLEKLERDE KALSIN DİYE..."

● Sokak sanatı, genellikle spontane ve geçicidir. Urban Tales sergisi, bu geçiciliği kalıcı bir forma dönüştürüyor. Bu dönüşüm, sokak sanatı için ne anlam geliyor?

Sokak sanatı için değil, sokakta eserleri olan sanatçıları için bir anlam ifade ediyor olabilir. Sokağın ruhu her zaman özgürdür,

bizleri dinlemez. Kendi yazılı olmayan kuralları vardır. Ancak kamusal alanlar üzerine yapılan eserler zamanla silinir veya değişir. Urban Tales, sanatçıların eserlerinin ve yaratıcı vizyonlarının uzun süreli bir bellete yer edinmesini amaçlıyor.

● Serginin tanıtım metninde "Sergi, sanatseverleri yalnızca estetik bir serüvene dahil olmayan değil, aynı zamanda yaratım ve yorumlama eylemleriyle de etkileşime geçmeye çağırıyor." ifadesi yer alıyor. Bu nasıl olacak?

Sergi süresince düzenleyeceğimiz paneller, söyleşiler ve sokak sanatı turları ile sokak sanatı kültürüyle doğrudan etkileşim kurma fırsatı sunuyoruz. Bu etkinliklerde eserlerinin arka planındaki hikayeleri, yara-

tım süreçlerini ve ilham kaynaklarını paylaşarak ziyaretçilere derinlemesine bir anlayış kazandırmayı amaçlıyoruz.

● Sergiyi neden Kadıköy'de açtınız? Doğa büyüme Kadıköylüyüm, kendi arşivimin yoğunluğu daha çok Kadıköy'deki işlerden oluşuyor doğal olarak. Kadıköy'de 2010'lu yılların başında düzenlenen mural festivalleriyle de beraber sokak sanatının ve graffitinin daha rahat kendine yer bulduğu algısı gelişti. Sokak sanatını mahalle sakinlerinin de kucakladığı bir bölgeden bahsediyoruz. Koray'la tanışmamızda da Kadıköy'ün ve Özalp Sokak'ın etkileri büyük. Galerinin konumu, bulduğumuz bölgedeki ortak kaygılarımız, sokak sanatına olan tutkumuz bizi bir araya getirdi.

# Hayvanları korumak için birlikte olmalıyız

Sokak hayvanlarının 'uyutulmasını' içeren yasa teklifinden sonra Kadıköy'de çalışmalar yoğunlaştı. Mahallelerde toplantılar yapılıyor, forumlar düzenleniyor. Erenköy ile Sahrayıcedit Mahallesi sakinleri de "Hayvanları korumak için birlikte olup, yaşam hakkını savunmalıyız." diyor

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Sokak hayvanlarının 'uyutulmasını' içeren yasa teklifi, tartışmaların odağında meclisten geçirildi. Yasadan önce de sonra da hayvanların yaşam hakkını savunanlar, alanlardan 'yaşam hakkı' sesini yükseltmeye devam ediyor. Kadıköy'de de mahallelerde toplantılar yapılıyor, forumlar düzenleniyor. Biz de her hafta mahallelerin sesine ses olmak için sayfamızı açıyoruz. Bu haftada da Erenköy ile Sahrayıcedit Mahallesi'ni konuk ettik.

"Hayvanları öldürmek için çıkarılan bir katliam yasası. Hiçbir şekilde kabul edilemez" diyen Erenköy Mahallesi Muhtarı Necla Cebesoy Alpüstün, şöyle devam etti: "Onlar bizim mahalle sakinimiz. Sahipsiz değiller. Komşularımız. Biz onları öyle görüyoruz. Sabah bizi karşılarlar. Onların karınlarını doyuruyor. Hep beraberiz. Yaşlılar, gençler mahalledeki herkes onları

çok seviyor. Yasadan dolayı çok tedirginiz. İnsanların psikolojileri bozulmaya başladı. Sokaktaki hayvanlara daha da dikkat ediyorlar. Hayvanları yerlerinde görmedikleri zaman herkes birbirine soruyor. Ya da farklı bir mama konulduğunda. Muhtarlıktaki kameralardan birini yanımızdaki parka çevirdik. Kedilerin çoğu parkta. Parktaki görevli çalışana da hafta sonu farklı bir mama ya da su görürse dikkat etmesini söyledik. Mahalleli olarak besleme, barınma, aşılama, kısırlaştırma konusunda elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz. Bizler de Kadıköy forumdayız. Oradaki bilgilendirmeleri ve gelişmeleri takip ediyoruz."

## "PSİKOLOJİMİZ BOZULDU"

Erenköy Mahallesi sakini Şebnem Özer, "Yasan dolayı psikolojimiz bozuldu. Sürekli gecenin bir yarısı zehirli mama bırakırlar mı kaygısı var. Sokağımdaki hayvanlara bakıyorum. Komşularımızla sürekli neler yapabiliriz diye konuşuyoruz. Her-



kes tedirgin. Sürekli uyanık haldeyiz." diye konuştu.

Mahalledeki taksi durağında çalışan Tahir Bahtiyar, "Sabah kahvaltı yapmadan önce taksi durağının çevresindeki kedilere ve köpeklere mama ve su veriyorum. Onların da yeme ve içme hakkı var. Elimden ne gelirse yapmaya çalışıyorum. Bu yasa geri çekilmeli." dedi.

Mahalle sakini Mukadder Hürşit de "Hayvanların hayatını çalamayacaklar. Mahallemden bir canı alamayacaklar. Yasa çıkmayacak diye düşündük. Ama çıktı. O eller kalktı. O geri çekilmesi için bir şeyler yapmalıyız. Kalamış'taki olaydan dolayı tedirginiz. Erenköylüler olarak onlara sahip çıkacağız." ifadelerini kullandı.

## "GERİ ÇEKİLMESİNİ İSTİYORUZ"

Sokağındaki ve diğer sokaklardaki kedileri de besleyen Aydın Sert ise şunları söyledi: "Yaptıkları şey dinimize aykırı. Hukukun de vahşice buluyorum. Tek kelime ile vicdansızlık. İnsanlık dışı. Geri çekilmesini istiyoruz. Sokak hayvanlarını beslemek için Erenköy'ü dolaşıyorum. Onların beslenmesi, kısırlaştırılması ve korunması için elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz."

## "ÇOCUKLAR HAYVANLARI SEVEREK BÜYÜYOR"

Sahrayıcedit Mahallesi'nin hayvansever bir mahalle olduğunu dile getiren Mahalle Muhtarı Seval Özkan, "Parklarda, sokaklarda kediler ve

köpekler beslenir. Duyarlı bir mahalle. Hayvanların başına bir şey gelir mi diye herkes tedirgin. Onları daha da korumaya başladılar. Kadıköy foruma dahil olduk. Kendi mahallelerimizde de bir grup oluşturduk. Çocuklar hayvanları severek büyüyor. Mahallemizde bakmaya devam edeceğiz. Kedimize, köpeğimize, kırıpmize sahip çıkacağız. Besleme, kısırlaştırma, aşılama konusunda da çalışmalara devam edeceğiz." dedi.

Sahrayıcedit Mahallesi sakinlerinden Ebru Erel, "Ucu açık, tam olarak ne istediklerini açıklayıp üstü kapalı her şeye maruz kalabileceğimiz bir yasa. İlk duyduğumuz andan itibaren karşı çıkmaya başladık. Mahallede kapı kapı dolaştık. Bir sürü bilinçlendirme çalışması oldu. Mahallenin her yerine 'mahalledeki tüm canlar bizim sorumluluğumuzda. Biz bakıyoruz' yazıları astık. Yasa geçtikten sonra endişemiz yüzde 200 arttı. Diğer mahallelerdeki gruplarla da haberleşiyoruz. Hukuki olarak neler yapabiliriz diye konuştuk, çalıştık. Hep beraber el ele vermeliyiz. Teyakkuzda olmalıyız."

## "BİRLİKTE OLMALIYIZ, YAŞAMI SAVUNMALIYIZ"

Diğer bir mahalle sakini Elif Kale de şunları söyledi: "Yasadan önce de sonra da hayvanlara karşı her zaman şiddet vardı. Bu şiddet olaylarını sürekli Cimer'e şikayet ediyordum. Şiddet olaylarının yasadan sonra daha çok artmasından endişe duyuyorum. Bu beni korkutuyor. Mahallemizde iletişimimiz iyi. Gruplarımız var. Hayvanları sevmeyenlere karşı birlikte olmak gerekiyor. Yaşam hakkını savunmak zorundayız."

## "Kamu sağlığı da tehdit altında"

Zühtüpaşa Mahallesi Rüştüye Sokak'ta ardi ardına hayvanlar zehirlendi. Nasıl bir zehirle karşı karşıya kaldıklarını bilmek istediklerini söyleyen Zühtüpaşa Mahallesi Muhtarı Çağla Gökse, "Çocuklar Kalamış Parkı'nda çimlerde, kumlarda oynuyor. Kamu sağlığı da tehdit altında. Kapsamlı bir rapor hazırlanmalı." dedi

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Zühtüpaşa Mahallesi Rüştüye Sokak, 1 Eylül sabahına kedilerin, köpeklerin ve kuşların kimliği belirsiz kişiler tarafından zehirlenmesi sonucu hayatını kaybetmesi ile uyandı. Mahalle sakinleri sabahın ilk ışıklarında hayatını kaybeden hayvanları gördü. Kadıköy Belediyesi de gelen ihbarlar üzerine bölgeye gitti, sokaklardaki tüm mamlar belediye görevlileri tarafından önlem olarak toplandı. Kadıköy Belediyesi Veteriner İşleri Müdürlüğü bünyesindeki veteriner hekimler mahallede denetim yaptı; Temizlik İşleri Müdürlüğü personelleri de sokakları temizledi. Konuya ilişkin açıklama yapan Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağ da şunları söyledi: "Kadıköy Belediyesi olarak tüm Kadıköylüleri, sokak hayvanlarına sahip çıkmaya ve gerekli durumlarda belediyemizi acilen bilgilendirmeye çağırıyoruz. Bu vahim durumun takipçisi olacağımızdan da kimse şüphesi olmasın. Bir hayvanımızın bile zarar görmesine tahammülümüz yok."

## "YAŞAM HAKLARINI SAVUNACAĞIZ"

1 Eylül'ün ardından katliamlar, 4 ve 6 Eylül tarihlerinde de devam etti. Yaşanan katliamların ardından belediye ve emniyet müdürlüğü görevlileri bölgede inceleme yaptı. Hayvanseverler de katliamların sorumlularının tespit edilmesi ve yargılanması için çağrı yaptı. Zehirlenen hayvanları kurtarmak için canla başla çalışan, Rüştüye Sokak'taki Kalamış Veteriner Kliniği önünde bir araya gelen yaşam hakkı savunucuları, "Bu kıyımın takipçisi olacağız. Sokak hayvanlarının yaşam haklarını savunacağız. Yeni katliamlara geçit vermeyeceğiz" diyerek tepkilerini dile getirdi.



## "ZEHİRLEYENLER BİR AN ÖNCE BULUNMALI"

Sahipli bir köpeğin sabah karşı 01.30 ile 02.00 saatleri arasında sokakta gezintiye çıkarıldığında yediği mama sonrası hayatını kaybetmesi ile ölümlerin başladığını söyleyen Zühtüpaşa Mahallesi Muhtarı Çağla Gökse, katliamların ardından yaşananları ve şu anki süreç hakkında şunları söyledi: "Mahallede yıllardır besleme yapan mahalle sakinleri var. Vefat eden köpeğin sahibi de o mamalardan yediğini sanıyor. Sabaha karşı köpek hayatını kaybediyor. Sonra zaten üçüncü olaylar ardi ardına yaşanmaya başladı. Son bulmasını istiyoruz. Kadıköy Belediyesi ile İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün yaptığı otopsi sonuçlarını merak bekliyoruz. Nasıl bir zehir olduğunu merak ediyoruz. Zehirin satış noktaları araştırılmalı. Kapsamlı bir rapor hazırlanmalı. Ne ile uğraştığımızı bilmiyoruz. Bölgeler basınç su ile yıkılıyor. Belki su yeterli değil. Kamu sağlığı da tehlike altında. Kalamış Parkı'nda çimlerde, kumlarda çocuklar oynuyor. Çocuklar kedileri sevmek isteyecek. Polisler şu an kamera kayıtlarını inceliyor. Mahallede polisler görev başında. Burada nöbet tutan mahalle sakinlerimiz de var, sokakları ve Kalamış Parkı'nın orada geziyorlar. Geniş kapsamlı kameralar gerekiyor, kameraların sayısı artmalı. Kalamış Parkı ile Rüştüye Sokak arasında kamera takılmasını talep ettik. Bir an önce hayvanları zehirleyen kişi ya da kişilerin bulunmasını istiyoruz. Sokak hayvanları yaşam alanlarında güvenli bir şekilde yaşasın."



## "Ayda ortalama 500 kedi kısırlaştırıyoruz"

Kadıköy Belediyesi Veteriner İşleri Müdürü Ali İhsan Mete, "Ayda ortalama 400 ila 500 kedi kısırlaştırıyoruz. Kısır olmayan köpek yok denecek kadar az, olduğunda ise hemen tespitini yapıyoruz" diyor

● Deniz ŞİMAL TAŞAN

Kadıköy Belediyesi, sahipsiz sokak hayvanlarının tedavisi ve rehabilitasyonunda olduğu gibi kısırlaştırılmalarına da büyük önem veriyor. Kedilerin kısırlaştırılması için online randevu sistemiyle çalışan Sahipsiz Hayvanlar Rehabilitasyon ve Eğitim Merkezi'nde dostlarımız için Kadıköy Belediyesi'nin web sitesinden randevu alabilirsiniz. Pazartesi saat 09.15'te açılan randevu sisteminde her başvuruda bir kedi geçerli. 15 günde bir kişi üzerinden iki kedi randevusu almayı, ek ihtiyaç dahilinde (bir sokakta, alanda çok sayıda kedi varsa veya kediler oraya bırakılmışsa) ekipler belirtilen adrese gidip kontrol sağlıyor.

Randevu saatinde randevu yerinde bulunulmaması halinde randevu iptal ediliyor. Ayrıca sahipli hayvan veya bölge dışından hayvan getirenler idari yaptırım cezasına tabi tutuluyor. Operasyon sonrası kedilerin kulaklarına çentik atılıyor. Yoğunluk olduğu dönemlerde Geçici Hayvan Bakım Evi'nden destek sağlanıyor.

## "KADIKÖY DIŞINDAN SAHİPSİZ SOKAK HAYVANI GETİRMEYİN"

Kadıköy Belediyesi Veteriner İşleri Müdürü Ali İhsan Mete, sahipsiz sokak hayvanları için "Ayda ortalama 400 ila 500 kedi kısırlaştırıyoruz. Kısır olmayan köpek yok denecek kadar az, olduğunda ise hemen tespitini yapıyoruz" diyor. İşaretsiz yani küpesiz köpek ve kulağında çentik olmayan kedi görüldüğünde hemen bildirilmesini rica eden Mete, "Lütfen Kadıköy dışından sahipsiz sokak hayvanı getirmeyin, bölgedeki hizmetlerden yararlanın" diye uyarıyor. Mete, diğer ilçelere göre önde olduklarını ve bir nevi çekim merkezine dönüştüklerini söylüyor.

**Not:** Almış olduğunuz randevuyu iptal etmek için 0216 325 17 32 ve 0216 629 85 35 telefon numaralarından birini arayarak iptal etmek istediğinizi bildirmeniz gerekmektedir. Adres: Sahipsiz Hayvanlar Rehabilitasyon ve Eğitim Merkezi, Merdivenköy Mh. Merdivenköy Yolu Sk. No.22/1 Kadıköy

## KISIRLAŞTIRMA İÇİN ŞARTLAR

Sahipsiz sokak kedisinin kısırlaştırılması için öncelikle daha önce kısırlaştırılmadığından emin olunmalıdır. Kedinin son doğumu üzerinden 60 gün geçmiş olup, hamile kedi operasyona alınmayacaktır. Ameliyat olacak kediyi başvuru yapan kişi kimliği ile kediye merkeze getirmelidir. Operasyona girecek kedi bir gün önce yakalanıp saat 24:00'ten sonra getirilene kadar yemek ve su verilmemeli, sabah saat 9:00 da getirilmeli ve öğleden sonra 14:00 da getiren kişi tarafından teslim alınmalıdır. Operasyon sonrası kedi 7 (yeddi) gün evde bakılmalıdır.

## SON BİR YILDA 4 BİN 797 KEDİ KISIRLAŞTIRILDI

Kadıköy Belediyesi Merdivenköy Rehabilitasyon Merkezi ve Geçici Hayvan Bakım Evi'nde 14 veteriner hekim, 12 tekniker ve 39 yardımcı personeli olmak üzere 65 kişilik kadrosuyla sahipsiz sokak hayvanlarının tedavisini üstleniyor. Son bir yılda iki merkezde 4 bin 797 kedi ile 76 köpek kısırlaştırılırken 3 bin 445 kedi ile 417 köpek aşılandı. Bir yıl boyunca toplamda 56 bin 423 sahipsiz sokak hayvanının tedavisi yapıldı.

## EV HAYVANLARINA ZORUNLU ÇİP SÜRESİ UZATILDI

Kanun gereğince kedi ve köpek sahipleri, hayvanlarını en geç 31.12.2025 tarihine kadar dijital kimliklendirme yöntemleriyle kayıt altına alırmak zorunda. Kayıt işlemleri için Kadıköy İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğüne müracaat edilmesi gerek. Adres: Merdivenköy Mah. Merdivenköy Cad. No:22/1 (Merdivenköy Poliklinikleri Arkası) Ayrıntılı Bilgi için Tel: 0 216 325 17 32, 0 216 629 85 35-36





# “İklim kriziyle mücadelede birlikte hareket etmeliyiz”

Uluslararası Peyzaj Mimarlığı Federasyonu'nun (IFLA) 60. Dünya Kongresi'nde konuşan İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu, “İklim kriziyle mücadele etmek, sürdürülebilir bir geleceği inşa etmek için birlikte hareket etmeliyiz. İstanbul olarak, bu sorumluluğu derinden hissediyor ve bu doğrultuda çalışmalarımıza devam ediyoruz” dedi

Uluslararası Peyzaj Mimarları Federasyonu'nun 60. Dünya Kongresi, TMMOB Peyzaj Mimarları Odasının ev sahipliğinde, “Dünya için Kırmızı Kod” teması ile 4-6 Eylül'de İstanbul'da düzenlendi. Kongrede doğal afetlere karşı peyzaj mimarlarının katkıları ve bu alanla ilgili bilimsel ve teknolojik gelişmeler değerlendirildi. Kongreye katılan İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu, mega kent İstanbul'un iklim krizi ve diğer afetlere karşı nasıl dirençli hale getirileceği hakkında konuştu.

## “İSTANBUL'DA ETKİLERİ ARTACAK”

Kentlerin, iklim krizinin hem en büyük failerinden hem de en büyük mağdurlarından olduğunu ifade eden İmamoğlu “2024 yılında, 50 şehri kapsayan bir çalışmada ortalama sıcak hava dalgası aralığının, 1960'lı yıllara göre, yaklaşık 46 gün daha uzun olduğu tespit edildi. Bu bir örnek bile, önümüzdeki yıllarda kentlerde iklim değişikliğinin olumsuzluklarını en aza indirmeye yönelik çok ciddi çalışmalar yapmamız gerektiğini anlatmaya yetiyor” dedi.

“Yer aldığı iklim kuşağı ve yüksek nüfusu sebebiyle, İstanbul'un da iklim krizinin etkilerini yaşadığını ve önümüzdeki yıllarda bu etkilerin hızla artacağını söyleyen İmamoğlu, şöyle devam etti: “İstanbul olarak, ‘Code Red for Earth’ sloganının son derece yerinde bir çağrı olduğunu farkındayız ve iklim krizinin oluşturacağı mağduriyetlere dair, kapsamlı sosyal ve mekânsal politikaların geliştirilmesini en önemli hedeflerimizden biri olarak



değerlendirdiğini belirtmek isterim. C40 üyesi olan İBB, Ekim 2019'da ‘Deadline 2020 Taahhüdü’nü imzalamış ve İstanbul'un 2050 yılına kadar, karbon nötr ve iklim değişikliğine dirençli bir şehir olma hedefini kabul etmiştir. İstanbul'da sera gazı emisyonlarının azaltılması, en önemli stratejilerimizden biri olarak çalışılmaktadır. Azaltım alanında kalıcı çözümler üretmek adına, kentsel alanda

düşük emisyon bölgeleri oluşturmayı hedefliyoruz ve kent içerisinde toplam 20 kilometrekare olacak şekilde, pek çok noktada düşük emisyon bölgelerinin oluşturulması için çalışmalar yürütüyoruz.”

## KENTSEL ISI HARİTASI

İstanbul Vizyon 2050 planı kapsamında; aşırı sıcak dalgaları, sel ve taşkınlar gibi afetlere yönelik olarak kent altyapısının uyum kapasitesinin artırılması, iklim risklerine karşı kırılganlığının azaltılması için alt eylemler belirlendiğini aktaran İmamoğlu, şöyle devam etti: “Aynı zamanda kentsel ısı adalarına yönelik çalışmalarımızı yapabilmek için, detaylı kentsel ısı haritası çalışmamızı tamamlamak üzereyiz. İstanbul'da yeşil çatılar, yağmur göletleri gibi uygulamaların yaygınlaştırılması ve yeni yapılarda gri su planlaması da hedeflerimiz arasında. Kirlilikle mücadelede ve iklim değişikliği konularında sorumluluğun adil paylaşımı için, iklim adaletinin sağlanması da bizim için en önemli tema başlıklarımızdan biri. Bu doğrultuda, iklim risklerinden etkilenmesi beklenen toplum-

sal grupların belirlenmesi ve kırılganlıklarının azaltılması, ortaya çıkabilecek ekonomik eşitsizliklerin giderilmesi de alt çalışma başlıklarımız olarak plan kapsamında çalışılmaktadır.”

## “SORUMLULUĞU DERİNDEN HİSSEDİYORUZ”

Küresel ölçekte gerçekleşmekte olan iklim krizinin zararlarını azaltmak, kentlerin adaptasyonu güçlendirmek ve etkilerini yönetebilmek için “İstanbul İklim Değişikliği Eylem Planı”nı hazırladığımızı ifade eden İmamoğlu, “Bugün, bu kongrede de ele alınan ‘Code Red for Earth’ teması, bizlere geleceğimizin parçası karşısına çıktığı acil ekolojik tehditleri hatırlatıyor. İklim kriziyle mücadele etmek, sürdürülebilir bir geleceği inşa etmek için birlikte hareket etmeliyiz. Bu noktada yerel yönetimlerin ve merkezi yönetimin iş birliği içinde çalışmasının, şehirlerimizi daha dirençli, daha yaşanabilir ve daha sürdürülebilir kılmada üstlendiği kritik rolü vurgulamak istiyorum. İstanbul olarak, bu sorumluluğu derinden hissediyor ve bu doğrultuda çalışmalarımıza devam ediyoruz.” diye konuştu.



## Dünya Risk Endeksi: Türkiye ‘çok riskli’ ülke

Dünya Risk Endeksi'ne göre Türkiye afet riskinin ‘çok yüksek’ olduğu ülkeler kategorisinde yer alıyor

### ● Simgesi KANSU

2024 Dünya Risk Raporu Endeksi'ne göre afet riski en yüksek olan ülkeler sıralamasında Filipinler ilk sırada yer alıyor. 193 ülkenin mercek altına alındığı endekse göre listenin ilk 41 ülkesi “çok yüksek risk” bulunduğu ülkeler.

Birinci sırada yer alan Filipinler'i Endonezya, Hindistan, Kolombiya ve Meksika izliyor. Depremler, yanardağ patlamaları, kuraklık, sık aralıklarla yaşanan kasırga ve sel felaketleri Filipinler'de artık gündelik hayatın bir parçası haline geldi.

### TÜRKİYE 35. SIRADA

35. sırada yer alan Türkiye de, “çok yüksek riskli” ülkeler kategorisinde bulunuyor. Bunda en etkili faktörün felaketlerle baş etme kapasitesindeki yetersizlik olduğu belirtiliyor.

Dünya Risk Raporu'nu hazırlayan Kalınma Yardım Birliği'nin Bilimsel Direktörü Katrin Radtke, doğa olaylarına maruz kalan toplumlardaki kırılganlığın ve zaaf-

yetlerin de afet riskini arttırdığına dikkat çekiyor.

Bu arada endekse göre “en kırılgan” on ülkenin sekizi Afrika'da yer alıyor. On yıllardır savaşlarla boğuşan Afganistan ve Yemen'in de “en kırılgan” toplumlar arasında yer aldığına dikkat çekiliyor. Bu ülkelerde doktor sayısının az, hastanelerin de yetersiz olduğuna işaret edilerek bu nedenle doğa olayları sonucunda çok sayıda insanın hayatını kaybettiğinin altı çiziliyor.

Peki, doğal afetler konusundaki riskleri ve kırılganlığı azaltmak için ülkeler ne yapmalı? Radtke, tek başına geleneksel afet önleme tedbirlerinin yeterli olmayacağına vurgu yapıyor; eğitim ve sağlığa yatırım yapmanın ya da sosyal eşitsizlikleri azaltmanın büyük önem taşıdığını aktarıyor. Yolsuzluğu engelleyen bir ülkenin, afetlerin sonuçlarıyla başa çıkmak için daha donanımlı hale geldiğinin de altını çizen Radtke, ayrıca bazı doğa olaylarının iklim değişikliği ile doğrudan ilintili olduğuna işaret ederek “Eğer insanlık küresel ısınmayı en aza indirmeyi başarsa, o zaman daha az doğal afet yaşanacaktır” diyor.

## Hataylı çiftçilere destek

Kadıköy merkezli Buğday Derneği, depremde Hataylı çiftçiler için dayanışma çağrısı yaptı

Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği, 6 Şubat 2023'te Güneydoğu'da yaşanan yıkıcı depremlerin ardından Hatay'da üretimi ve tedarik zincirleri ciddi zarar gören çiftçilerin, dirençli ve sürdürülebilir sistemler kurma çabalarını destekliyor.

Dernekten yapılan yazılı açıklamada, depremin ardından barınma, su, gıda, hijyen gibi en temel yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çeken bölge halkının tarımsal üretimde de büyük zorluklar yaşadığı anımsatılarak, gübre ve pestisit bağımlılığı olan çiftçilerin üretim için yeterli kaynak bulamadığı, üreticilerin ise ürünlerini pazarlamada çaresiz kaldığı anlatıldı. “Hem kentlerimiz hem de tarımsal üretim ve tedarik sistemleri sürdürülebilirlik ilkelerine göre inşa edilmiş dirençli yapılar olsaydı yıkım bu derece büyük olmazdı.” İfadesine yer verilen açıklamada, depremin üzerinden 1,5 yıl geçmesine rağmen Hatay'da hayatın normale dönebilmesi için çok zaman ve destek gerektiği belirtildi. Açıklamada, “Yaşamını ve üretimini yeniden kurgulamaya çabalayan bölge üreticisinin sesini duyurmak için yardımınıza ihtiyacımız var. Deprem öncesinde ürünlerini Hatay yeminden satabilen üreticilerimizin ekonomik anlamda yeniden ayağa kalkabilmeleri için dışarıdan gelecek satış desteklerine ihtiyaçları var. www.hatayicinbirlikte.org adresinden yapılacak toplu ya da bireysel alımlar hem çiftçilerin üretimlerinin hem de Hatay'ın toprağının, suyunun, biyolojik çeşitliliğinin devamlılığını sağlayacak. Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği olarak 2024 yılı başından bu yana yürüttüğümüz ‘Hatay’da Tarımsal Üretimde Onarıcı Dönüşüm’ projemiz kapsamında agroekolojik üretim yöntemlerine geçmeye başlayan çiftçilerimizin domates, biber, karakılıç buğdayı, portakal gibi ürünleri kadın kooperatifleri ve işleme birimleri tarafından işlenerek domates salçası, domates turşusu, biber salçası, biber kuruğu, portakal kuruğu, karakılıç



bulguru haline getirildi. Önümüzdeki dönemde nar ekşisi ve taze narenciye gibi ürünler de hazır hale gelecek.” denildi.

“20 yılı aşkın süredir ekolojik, sürdürülebilir, adil ve sağlıklı modeller oluşturan Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği olarak, bu projeye Hatay'da tarımsal üretimde dirençli ve sürdürülebilir sistemler oluşturmayı hedefliyoruz.” Denilen açıklamada, şu ifadelerle yer verildi: “Hatay'ın farklı ilçelerindeki çiftçilerle sürdürülebilir tarım yöntemlerine geçiş için çalışıyor, çiftçilere agroekoloji ve onarıcı tarım yöntemleriyle ilgili eğitim ve danışmanlık veriyoruz. Ayrıca ürünlerini pazarlamalarına destek oluyoruz. Hatay'da gübre ve pestisit gibi dış girdi bağımlılığı olan, uzun tedarik zincirlerine mecbur bırakılan üreticilerin, agroekolojik üretim yöntemlerine geçerek dış girdiye bağımlı olmadan, ekolojik ve ekonomik anlamda direnç kazanarak, deprem gibi felaket anlarında dahi üretimlerine devam edebilecekleri, tarımsal üretimin bütün halkalarında etkili olacak bütüncül bir onarım modeli oluşturmaya her geçen gün bir adım daha yaklaşıyoruz. Hataylı üreticilerimizin ürettiği ürünlerin satış kanallarına ve üreticilerimizin hikayelerine projemizin websitesinden ulaşabilirsiniz.”









# Maymun Çiçeği yakın temasla bulaşıyor!

Maymun Çiçeği hastalığı hakkında konuşan doktor Volkan Karalök, "Temas yoluyla bulaştığı için solunum yoluyla bulaşan Covid-19'a göre çok daha yavaş bir yayılma hızına sahip. Bundan dolayı tedavi ve aşı için Covid-19'dan daha çok zamanımız olacak." dedi

## ● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Belediyesi, 03 ile 05 Eylül tarihleri arasında Kozyatağı Kültür Merkezi'nde Halk Sağlığı Sempozyumu düzenledi. Medicana ve Acıbadem Hastanesi işbirliğinde gerçekleşen sempozyumda alanında uzman hekimler bilgiler verdi. Kadıköy Belediyesi Dr. Rana Beşe Sağlık Polikliniği'nden Doktor Volkan Karalök de Maymun Çiçeği hastalığı hakkında bilgiler verip, katılımcıların sorularını yanıtladı.

Yeni bir hastalığın adının herkesi tedirgin ettiğini ifade eden Karalök, ülkeleri ve kıtaları kapsayan bir salgın olduğu için "Aşılamaya olacak mı?", "Evlerde kalacak mıyız?" "Maymun çiçeği korona virüsüne göre hayatımızı etkileyecek mi?" gibi çok sayıda soru işaretinin kafalarda olduğunu söyledi. "Edindiğimiz bilgiler korona virüsüne göre bir hal almayacağı. Covid RNA virüsüdür. Maymun Çiçeği DNA virüsüdür. RNA çabuk değişen bir virüs. DNA virüsü kolay kolay değişmiyor. Bu nedenle daha az varyasyon gösteriyor. Bu bir avantaj" diyen Karalök, bilgilendirmeyi şöyle sürdürdü: "Maymun Çiçeği hastalığı artık kullanılan yeni adı ile m. pox bulaşıcı bir virüs hastalığı. Hastalığın başlangıcı kemirgenlerden insana bulaşma ile olmuş. Ama artık hastalık virüsü insandan insana bulaşması yolu ile yayılıyor. Yakın temas ile oluyor. Cinsel temas yolu ile daha belirgin. Örneğin, ortak kullanılan havlu ile de bulaş bildirilmiş. Hastalık çiçek hastalığına benzer döküntü ve diğer birçok virüs hastalığında olduğu gibi ateş,



vücut ağrısı, kırgınlık ile belirti veriyor. Etkinliği tam olarak kanıtlanmış bir tedavisi yok ancak çiçek hastalığında kullanılan ilaçlar hastalık üzerinde etkili. Bağışıklık sistemini destekleyici tedaviler ve çiçek hastalığında kullanılan ilaçlarla iyi sonuçlar alınabilmekte."

### "TÜRKİYE'DE DE GÖRÜLEBİLİR"

Maymun Çiçeği aşısı ve önlemler konusunda bilgi veren Doktor Volkan Karalök şunları söyledi: "Tam koruyucu aşı da mevcut değil ancak çiçek aşısının koruyuculuğu belirli bir mik-

tarda var. Riskli gruplara bu aşının uygulanması için çalışmalar mevcut. Hastalıktan korunmak için kalabalık ortamlarda çevresel teması kısıtlamak, sık el yıkamak ve dezenfektan kullanımı önerilmekte. Dezenfektan anlamında kolonya önemli. Yine hayatımızda tutmaya devam edebiliriz. Maske kullanımı bu konuda bize avantaj sağlamayacak. Riskli ortamlarda, kalabalık alanlarda, hastanelerde kullanılmasını öneriyoruz. Korunmak da fayda var. Ülkemizde bildirilmiş vaka yok. Bu ülkemizde hastalığın hiç olmayacağı anlamına gelmiyor. Özellikle Kongo

ve Nijerya'da görülen bu hastalık nüfus hareketliliğinin çok olduğu büyük ülkeler başta olmak üzere Türkiye'de de görülebilir. Bu hastalık bir DNA virüsü ve bu nedenle daha az varyasyon gösteriyor. Aynı zamanda temas yoluyla bulaştığı için solunum yoluyla bulaşan Covid-19'a göre çok daha yavaş bir yayılma hızına sahip. Bu özellikleri neticesinde tedavi ve aşı için Covid-19'dan daha çok zamanımız olacak. Bu nedenle Covid-19 kadar büyük bir salgın ve hayatın her kesiminde olumsuz etki beklemiyoruz."

## GÖZ VAKFI 40. yıl

1984'ten günümüze...

### Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi

## OKUL DÖNEMİ GÖZ KONTROLLERİNİ İHMAL ETMEYİN



- Katarakt
- Refraktif Cerrahi
- Kornea
- Retina
- Glokom
- Oküloplasti
- Şaşılık
- Çocuk Göz Sağlığı

İSTANBUL  
Bayrampaşa  
Göz Hastanesi  
(0212) 467 75 00

İSTANBUL  
Beria Turaç  
İdealtepe Göz Merkezi  
(0216) 417 20 21

BURSA  
Nilüfer  
Göz Merkezi  
(0224) 364 91 00

## Çocuklarda göz kontrolleri

Göz Vakfı İdealtepe Göz Merkezi Göz Hastalıkları Uzmanı Op. Dr. Faruk Aksakal çocuklarda göz kontrolleri hakkında bilgi verdi

Verimli bir eğitim-öğretim süreci ve okul başarısı için çocukların kaliteli ve tam görmeye ihtiyaçları vardır. Görme problemleri, çocukların sadece akademik başarılarını değil, sosyal etkileşimlerini ve özgüvenlerini de etkileyebilir.

Çocuklar, kendilerinde bir görme problemi olduğunu fark etmeyebilir ve herkesin kendisi gibi gördüğünü düşünebilir, bu yüzden şikâyetçi olmayabilirler. Ancak dikkatli ebeveynler ve öğretmenler, çocukta görme problemi olabileceğini kolay-

lıkla anlayabilirler. Örneğin:

- Gözlerde yorgunluk ve ağrı,
- Gözleri ovuşturma, kaşınma,
- Dikkat eksikliği,
- Kitaba çok yakından bakma, okurken satır atlama,
- Baş ağrısı,
- Bir gözü kapama,
- Anormal baş pozisyonu,
- Gözlerde kayma vb. şikâyetler ebeveynleri ve öğretmenleri uyarıcı olabilir.

Bazen de görme problemleri dikkat eksikliği, hiperaktivite bozukluğu, disleksi, öğrenme güçlüğü ve hatta davranış bozukluklarına neden olabilir. Özellikle büyüme dönemlerinde çocuklardaki kırılma kusurları (uzağı görmeme - miyopi, yakını görmeme - hipermetropi ve bulaşık görme - astigmatizma) çok hızlı değişebilir. İki göz arasında refraksiyon farkının yüksek olması, yüksek diyoptreli gözde göz tembelliğine (ambliyopi) ve bazen de göz kaymasına (şaşıklık) neden olabilir. Göz tembelliği 7-8 yaşına kadar etkili bir şekilde tedavi edilebilir. Ayrıca günümüzde bilgisayar ve ekran kullanımının artması da miyopi gelişme olasılığını artırmaktadır. Bu problemlerin erkenden tespit edilip gerekli tedavilerin uygulanması için okul öncesi dönemde çocuklarda rutin göz muayenesi çok önemlidir.

### SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

#### Verilen hizmetler:

- 24 Saat Doktor Hizmeti
- 24 Saat Hemşire Hizmeti
- Fizik Tedavi Merkezi
- Diyaliz Hizmeti
- Laboratuvar Hizmeti
- Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti
- Konaklama Hizmeti
- Temizlik Hizmeti
- Yemekhane Hizmeti
- Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı
- Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler

#### Hizmet Grubu:

- Alzheimer
- Demans
- Geriyatri
- Palyatif (Yatağa Bağımlı)
- Parkinson
- ALS
- NG (Nazogastrik Sondaj) İle Beslenme
- PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) Bakımı



### SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ

Altıntepe Mah. Galipbey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe  
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr



# Kadıköy Çarşısı'nda palamut mutluluğu

Denizlerde avlanma yasağı, 1 Eylül'de sonlandı. Tezgahlarda palamut bolluğu yaşandı. Vatandaş ve esnaf, "Balığın fiyatı ete ve tavuğa göre çok uygun. Balık bollaşınca fiyatlar daha da düşer" diyor

## ● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Denizlerde 15 Nisan'da başlayan avlanma yasağı, 1 Eylül itibarıyla sonlandı. Av yasağının bitmesi ile tezgahlarda balık çeşitliliği başladı. Tezgahlarda en çok yer alan balık ise palamut oldu. Palamut bolluğu balıkçı esnafının yüzünü güldürdü. Biz de av yasağının kalkmasıyla Kadıköy Tarihi Çarşısı'na gittik, balıkçılarla konuştuk. Palamutun tane olarak 100 liraya kadar satıldığı çarşıda, havaların soğumasıyla balığın bolluşacağı, fiyatların da daha da düşeceği öngörülüyor.

"Hayat çok pahalı. Et ve tavuk ile kıyasladığın zaman balık çok uygun." diyor

balıkçı Osman Ceyhan, "Balık hem hesaplı hem de lezzetli. Şu an palamut mevsimi. Vatandaşın yüzde 90'ı palamutu tercih ediyor. Mevsiminde balık yiyor. Kilosuna göre fiyat değişiyor. Şu an fiyatı 100 ile 150 arasında." dedi.

## "BALIK ALABİLİYORUZ, ET PAHALI"

Çarşıdan hem evi hem de çalıştığı işyeri için balık alan Mehmet Aras, "Şu an palamut fazla. O yüzden palamut aldım. Çok olduğu için fiyatlar şu an uygun. Azalınca fiyat yükselir. Çocuklarım için her hafta alıyorum. Balık besin değeri açısından tüketilmeli. Ayrıca balık daha erişilebilir. Et pahalı. Yazın balık almıyorum. Balık çeşitliliği için denizlerine korunması gerekiyor. 20 yıl

sonra balık da çıkmayabilir. Çok geç kalabiliriz." diye konuştu.

Çarşı esnafı Selim Erdal, palamutun tanesinin 90 TL'ye kadar satıldığını söyledi ve şöyle devam etti: "Fiyatı daha da düşebilir. Bu sene balık bol olacak gibi. Bol olunca ucuz olacak. Herkes yiyebilecek. İlgi şu an çok iyi. Herkes eylül ayını bekledi. Balığa bir özlem vardı. Piyasanın pahalı olması nedeniyle de vatandaş balık alıyor. Havalar soğudu zaman ekim kasım gibi hamsi de çok olur."

## "ŞU AN EN ORGANİK BALIK"

Kadıköy Çarşısı'nda 25 yıldır balıkçılık yapan Cengiz Uğur da şunları söyledi: "Palamut fazla. 100 TL'ye kadar fiyatı düşüyor. Vatandaşın ilgisi var. Havalar soğudukça

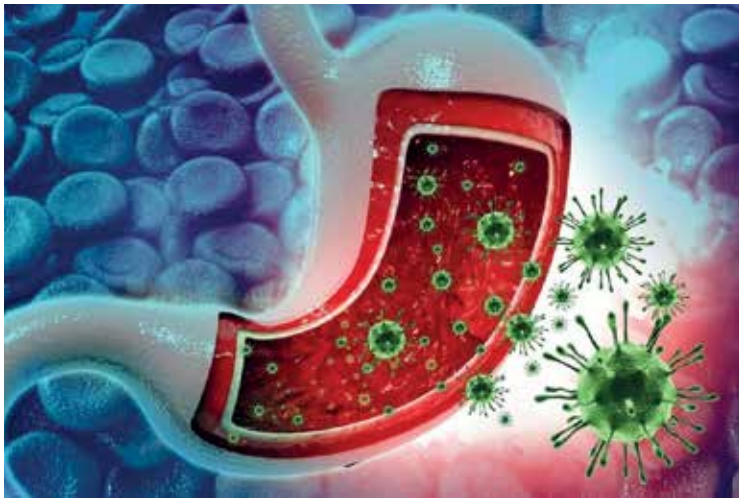
balıklar daha yağlanacak ve lezzetli olacak. Fiyatlar da daha da düşecek. En doğal şey şu an balık. Tavuğun ne olduğunu, etin nereden geldiğini bilmiyoruz. Balığın geldiği yeri biliyoruz. Organik meyve kalmadı. En organik şey balık. Vitamin deposu."

## "BALIK İÇİN KADIKÖY'E GELİYORUM"

Balık almak için her hafta Fatih'ten Kadıköy'e gelen Fatma Tanrıyar da, "Balığı çok seviyorum. Sezonu bekledim. Taze olduğu için palamut aldım. İlk gün 200 TL'ydi. Şu an düşmeye başladı. Daha da düşer. Et ve diğer hayvansal ürünlerin fiyatları yüksek. Balığın mevsimi ve fiyatı da uygun. Ayrıca besin değeri yüksek. O yüzden balık tercih edilmeli ve yenmeli."

# YAZ AYLARININ KABUSU: İSHAL SALGINI

İshal ve kusma şikayetlerinin giderek artması hakkında gazetemize değerlendirmelerde bulunan Doçent Doktor Asuman İnan, "İshal durumu genellikle, dışarıda daha çok zaman geçirilen, havaların sıcak olduğu yaz mevsiminde görülür. Yakınmalar 3 günden fazla sürerse mutlaka sağlık kuruluşuna başvurulması gerekir" dedi



## ● Simge KANSU

Son haftalarda birçok kişi ishal ve kusma şikayetleri ile sağlık kurumlarına başvurdu. Virüslerin sıcak ortamlarda daha hızlı üremesi, özellikle hijyene pek dikkat edilmeyen kalabalık alanlarda bulunulması, bu şikayetlerin giderek artmasına sebep oluyor. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Enfeksiyon Hastalıkları bölümünden Doçent Doktor Asuman İnan, 3 günden fazla süren ishal durumunda mutlaka bir sağlık kuruluşuna başvurulması gerektiğini söyledi.

İnan, "İshal, günlük dışkılama sayısının üç ve üzerinde olması, aynı zamanda dışkı miktarının artması olarak tanımlanan bir durumdur. İshal durumu genellikle, dışarıda daha çok zaman geçirilen, havaların sıcak olduğu yaz mevsiminde görülür. Yaz aylarında mikroorganizmaların ve bakterilerin algıladıkları toksinlere bağlı olarak ishal ortaya çıkar, buna kusma ve ateş de eşlik edebilir. Bakteriler (salmonella, shigella, stafilocok, E.coli, vb), virüsler (rotavirüs, noravirüs vb) ve parazitler ishale neden olabilir" dedi.

İshal etkenlerinin bulaş yolları hakkında bilgi aktaran İnan, "ishal etkenleri kremalı pastalar, dondurmalar, mayonez içeren salatalar, çiğ sebze ve meyveler, deniz ürünleri, kontamine sular (enfeksiyon bulduran su) ve kirli eller aracılığı ile bulaşır. İshal, bulantı,



kusma, halsizlik, karın ağrısı, ateş görülebilir. İshal, bulantı, kusma, sıvı ve elektrolit kayıplarına yol açacağından tedavide öncelikle bunların tekrar yerine konulması gerekmektedir. Posalı yiyeceklerden, kızartmalardan kaçınılması, yağsız yoğurt, haşlama patates, muz vb. yiyecekler ve bol sıvı tüketilmesi önerilir. Yakınmalar genellikle 3-5 gün içerisinde kendiliğinden geçecektir.

Ancak, yaşlılar, hamileler, bebekler ve bağışıklık yetmezliği olanlarda hastalık ciddi seyredebilir. Özellikle yakınmalar 3 günden fazla sürerse, kanlı ishal, tansiyon düşüklüğü gözlenirse sağlık kuruluşuna başvurulması, damar yolu ile sıvı ve gereğinde hekim tarafından önerilecek antibiyotiklerin kullanılması gerekir" ifadelerini kullandı.

## KORUNMAK İÇİN NELER YAPILMALI?

İnan, ishal salgınından korunma yöntemleri için ise şunları söyledi: "İshalden korunmak için el hijyenine dikkat edilmeli. Kontamine suların ve bu sularla yıkanmış çiğ sebze ve meyve tüketiminden kaçınılmalı. Özellikle el yemelerinin piştikten sonra da sıcakta bekletilmemesi, pişmiş yiyeceklerin birden fazla kez ısıtılmaması, çiğ etle işlem yapılan doğrama tahtalarının iyi dezenfekte edilmesi önemlidir. Açıkta satılan, soğuk zincirin sağlanamadığı tavuk, dondurma, deniz ürünleri gibi yiyeceklerin tüketilmemesi gerekmektedir."

**BÜYÜT HAYALLERİNİ EĞİTİM BURSU BAŞVURULARI BAŞLADI!**

İstanbul'da okuyan üniversiteli kız öğrencileri başvuruya bekliyoruz.

Ayrıntılı bilgi ve başvuru için: [istanbulvakfi.istanbul](https://istanbulvakfi.istanbul)

09-15 EYLÜL 2024

Büyüt Hayallerini İstanbul Vakfı

## "BÜYÜT HAYALLERİNİ" BAŞVURULARI BAŞLADI

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) İstanbul Vakfı çatısı altında yürütülen Büyüt Hayallerini projesi, bu yıl da İstanbul'da okuyan üniversiteli kız öğrencilerine eğitim bursu vermeye devam ediyor. Büyüt Hayallerini projesi, Dr. Dilek Kaya İmamoğlu öncülüğünde, İstanbul Vakfı çatısı altında 2021 yılında hayata geçti. Projenin ilk ürünü olan İlham Veren Adımlar kitabının satışından elde edilen gelir ve destekçilerin bağışlarıyla 2023-2024 öğretim yılında 3 bin üniversiteli kız öğrenciye burs verildi. Büyüt Hayallerini projesi bu yılda maddi olanakları kısıtlı üniversite öğrencilerine burs desteği sağlamaya ediyor. Bu yıl Eğitim Bursu başvuruları ise 9 Eylül'de başladı. 15 Eylül, saat 23:59'a kadar devam edecek başvurular <https://istanbulvakfi.istanbul> üzerinden yapılabilir.

**KADIKÖY BELEDİYESİ SOSYAL HİZMET MERKEZLERİ**

**BAŞVURU**

**2024-2025 EĞİTİM DÖNEMİ**

**MESLEK EDİNDİRME, KİŞİSEL GELİŞİM VE HOBI KURS KAYITLARIMIZ BAŞLAMIŞTIR.**

**22 AĞUSTOS-27 EYLÜL 2024**

Eğitimlerimiz Halk Eğitim Merkezleri iş birliği ile düzenlenmektedir. Kadıköy ikameti zorunludur.

19 Mayıs SHM: (0216) 0216 411 48 33/34 Kuşçilli SHM: (0216) 349 61 67

[kadikoy.bel.tr](http://kadikoy.bel.tr) | 444 55 22 | [facebook](https://www.facebook.com/kadikoybelediye) | [instagram](https://www.instagram.com/kadikoybelediye) | [youtube](https://www.youtube.com/kadikoybelediye) | [tiktok](https://www.tiktok.com/kadikoybelediye) /kadikoybelediye

KADIKÖY BELEDİYESİ

## BULMACA

Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmececi@hotmail.com

## KELİME AVI BULMACA

F K A R A D U T T F U M  
A N Ç A Ş T O A F A F L  
K K A İ A G R A A K A M  
Ü Ç H L A İ L F A İ N N  
L A G F A E E İ A H İ F  
F F R N Z F C F E K A M  
N A İ A R A T A A L A N  
E H K M F N U R C H T T  
A R A N E M B İ İ R U T  
A İ F N E F A H T E M R

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizelerini oluşturacaktır.

FACIA FAKİH  
FAGOT FAKİR  
FAHIŞ FAKÜL  
FAHRİ FALAN  
FAHTE FALCI  
FAHUR FALEZ  
FAKAT FANİ

## SUDOKU BULMACA

		3				5		
		7					2	1
		8	4	1				
5								3
1			7	4				
9			3	6				7
	6					7		
	4		5		7	6		
					9	8		

1			7	3			2	
5				6				
						7	6	
		7		5	2			
2		4		1	3			
	9	1		2	4		5	
	8		1					
	6			9				3
							7	9

		2		7				
		5		6			9	3
	1						6	5
3	4		7					
	9		2				1	
			1				5	6
8			5		3			7
9					2			
						8	2	

		4	7			1		
		8				6		
		5	4			2		
4				8		7		
				3	2			
6	1					9		
				6		1	4	
9	8							
				1	7			3

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir. Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

## KARE BULMACA

## SOLDAN SAĞA

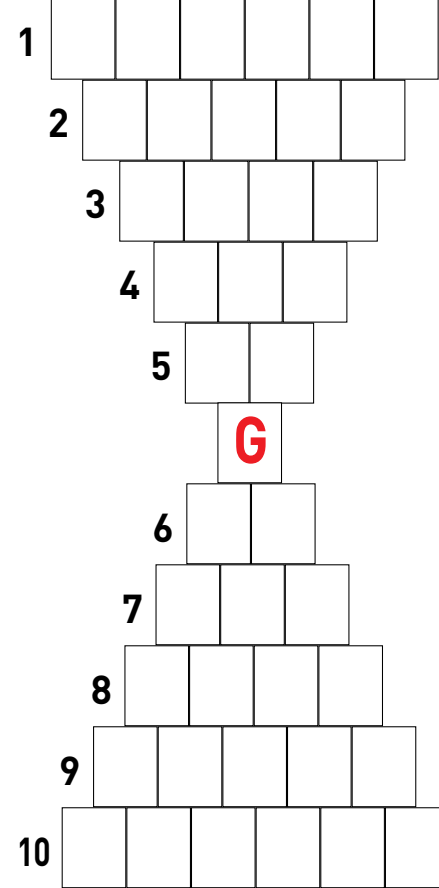
1. "..... Aydın" (fotoğraftaki yitirdiğimiz tiyatro sanatçısı) - Sıkıntı, çarpıntı - Yeterli miktarda olma, yetme, kâfi gelme 2. Antrakt - Özdeyiş - Güney Amerika'da bir ülke 3. Bir işe başlama - Sert başlı, huysuz, haşarı at - Tarz, üslup 4. Dürüst - Kan pıhtısı - Güzel sanat - Sodyumun simgesi - Tavır, davranış 5. Kokulu kiraz, İdris ağacı da denilen, 6-10 metre yüksekliğinde bir ağaç - Kızgın bir demirle vurulan damga, nişan - Karşılık olarak, benzetilerek yapılan davranış, söz - Dahil 6. Otomatik para çekme makinesi - Olan, ortaya çıkan, görünen - Lale bahçesi 7. Kesilmiş yer - Panama'nın plakası - Lütfü 8. Yolculukla ilgili olan - Aktinyumun simgesi - Kristof Kolomb'un Amerika seferine çıktığı üç gemiden biri 9. Yasaklama - Donmuş su - Satürn gezegeninin bir uydusu 10. Kısırlık, verimsizlik - Önüne geldiği sözcüğe olumsuz anlam katan ön ek - Baryumun simgesi 11. Negatif elektrot - Mukavva 12. Yabancı bir haber ajansı (kısa) - Güney Afrika'nın plakası - Petrol taşıyan gemi, kamyon 13. Bulaşıcı bir hastalık - Bir nota - Bir şeyin doğruluğunun kanıtlamak için yanına yapılan işaret 14. Bir nota - Ceylan - Su - İtalya'nın Sicilya adasında bir yanardağ 15. Bir işe girişme, kalkışma, teşebbüs etme - Gözetlemek için caddelere konulan kameralar - Ümit - Duman

## GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

1	N	E	I	L	A	R	M	S	T	R	O	N	G	A	S	E	N	A
2	E	V	R	E	N	M	A	R	A	L	R	I	L	A	A	L	P	A
3	E	R	G	O	L	V	A	K	E	T	A	E	M	I	N	A		
4	K	E	M	O	T	E	R	A	P	I	Ü	N	I	V	E	R	S	A
5	E	A	R	P	A	N	P	E	L	I	T	A	U	N				
6	R	A	H	N	E	H	A	S	S	Ü	T	F	D	K	Ü			
7	S	A	L	M	İ	L						M	İ	N	E	N		
8	E	B	E	R	E							A	R	A	S	A	T	
9	N	A	P	O	L	I						N	E	R	I	T	E	L
10	O	M	M	A	N	S						A	E	Z	I	N	E	
11	N	L	A	V	T	A						T	A	K	K	E	M	
12	U	R	A	N	I	F						Z	E	N	L	I		
13	B	A	L	Y	A	U						Y	A	A	B	I	S	
14	İ	N	A	Ğ	İ	L						E	P	I	T	E	L	
15	Ç	A	M	A	R	S	A	R	P	E	T	P	O	L	E	N		
16	E	A	Z	N	A	V	U	R	A	F	I	N	E	İ	R	I		
17	R	İ	T	A	K	O	P	A	N	A	K	İ	İ	K	A	Z	J	
18	S	A	R	M	A	L	A	E	T	A	J	E	R	C	E	B	E	
19	İ	D	A	N	A	İ	R	O	B	İ	M	E	C	E	O	R		
20	N	E	K	T	A	R	A	K	İ	K	A	İ	U	M	A	R		



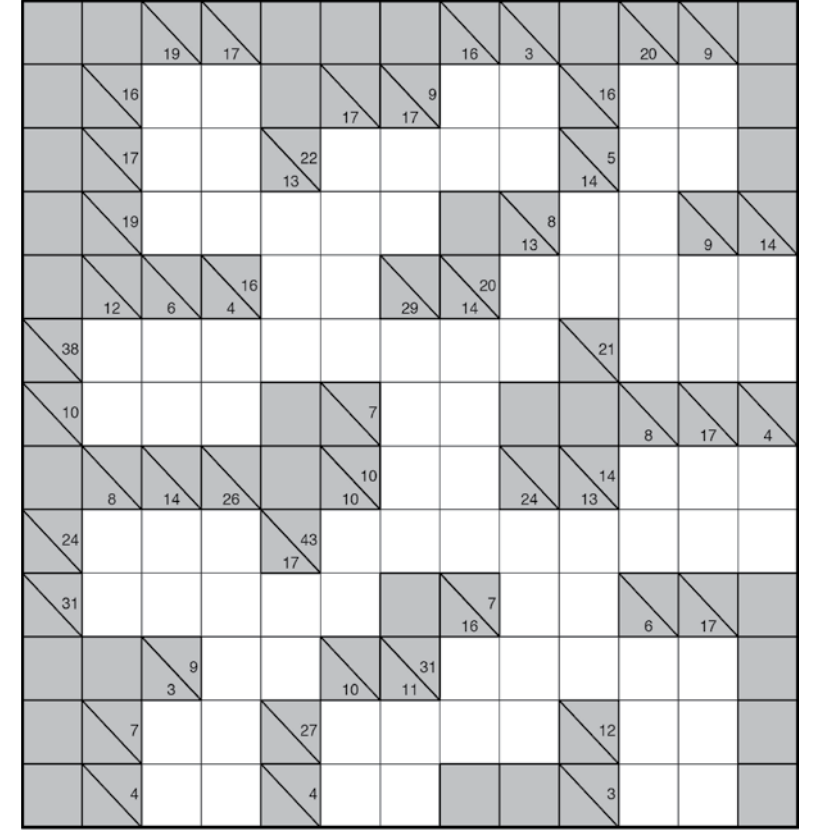
## KUM SAATİ



Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. G harfini ipucu olarak veriyoruz. G'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

- "..... Ergen" (şarkıcı).
- Güleç yüzlü, mutlu anlamında.
- "..... oynaya" (sevinerek, neşe ile).
- Bir çiçek adı.
- Good Luck (ingilizce kısa).
- Galyumun simgesi.
- Büyük tren istasyonu.
- Cem Yılmaz'ın bir filmi.
- Uzuv.
- Yatakta örtünmeye yarayan, içi pamuk, yün gibi şeylerle doldurularak dikilmiş geniş örtü.

## KAKURO BULMACA



Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

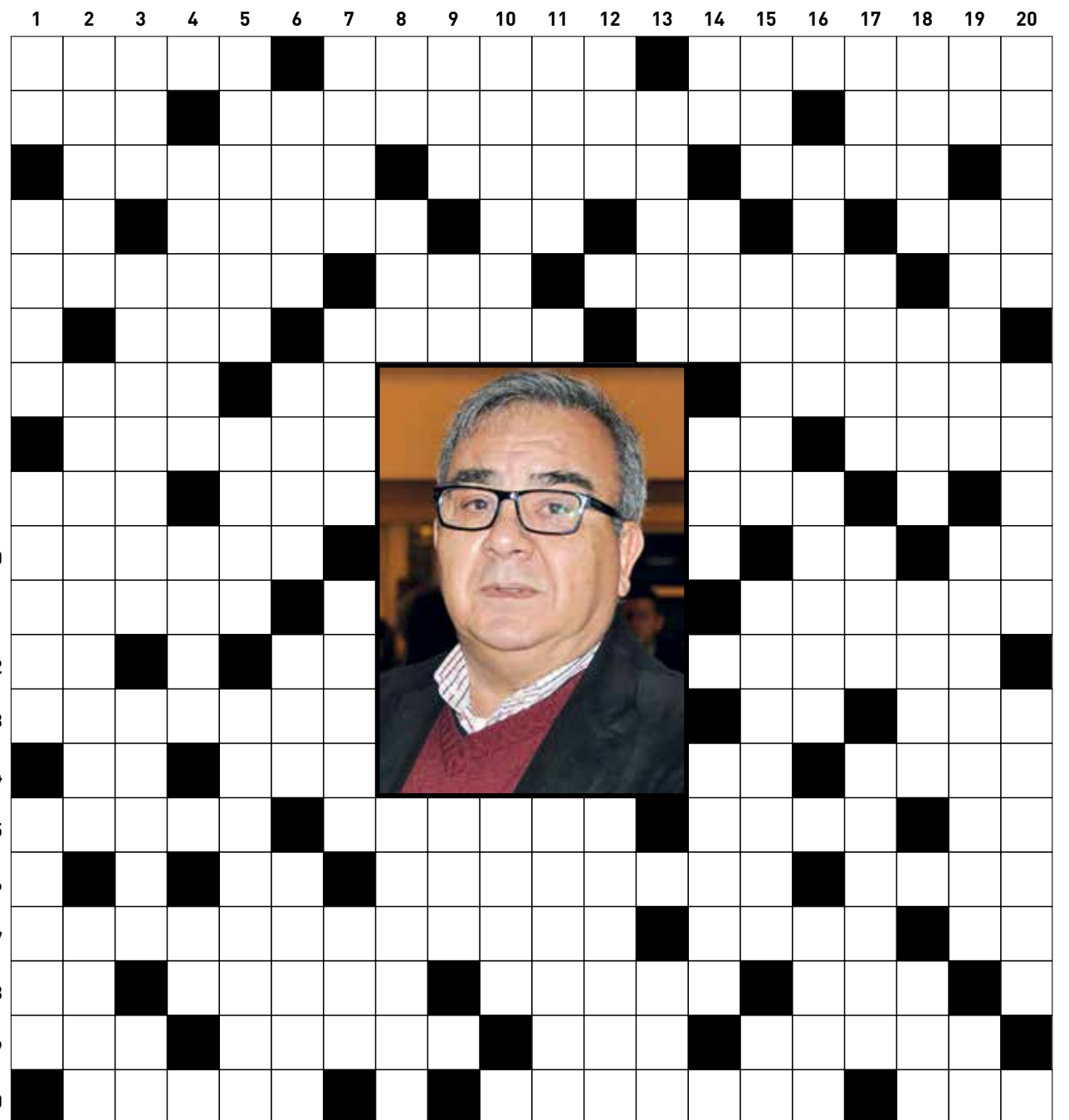
1. Gülen, 2. Gülen, 3. Güle, 4. Gül, 5. Gül, 6. Ga, 7. Gar, 8. Gora, 9. Organ, 10. Yorgan.

KUM SAATİ

/ Nar tanem, nur tanem, bir tanem  
Karadutum, çatal karam, çingene

KELİME AVI BULMACA

ÇÖZÜMLER



gelir getiren mülkler - Bir zaman birimi 12. Duvar içinde bırakılan oyuk - Deride kan oturması nedeniyle oluşan bere 13. Herkesçe kullanılan, anlaşılan - Eziyet 14. Eski Mısır'da evrensel güç - Üye - "Yürü" komutu - Alışılmış 15. Soyaçekim, kalıtım - Altın ve gümüş eritilen kabın içine konulan çerçeve - Eritilmiş ve birazı yakılmış şekerle yapılan şekerleme, karamelayakılarak kavrulmuş şekerle süt, yağ, krema vb. katılarak yapılan kıvamlı şekerleme - Demirin simgesi 16. Merasim - Gelenek - Kütahya'nın bir ilçesi 17. Bir cins elma - Namaz çağırısı - Küçük kanal - Delikli keten bezi 18. Atın ve aslanın ensesindeki kıllar - Dini tören - Deneme - Kulağın duyabildiği titreşim 19. Rütbesiz asker - Harmanda sapları yaymaya çalışan uzun çatalı araç - Göllerde ve ırmaklarda balık avlamakta kullanılan, altı düz küçük tekne - Romanya'nın plakası 20. Sülüngerlerden, uzunluğu 34 santimetreye olan, soyu azalmış bir tür kuş - Yağma, çapul - Bir işten elde edilen sonuç.



## Eski çağlardan beri yasalarda;

● Deniz Şimal TAŞAN

İnsanlık tarihinde 'hayvan hakları' kavramının binlerce yıldır var olduğunu gösteren bulgular bulunuyor. Uygarlığın temelini oluşturan önemli olay 'hayvanların evcilleştirilmesi' ile ortaya çıkan anlaşmazlıkları gözümlemeye çalışıldığı ilk yasalarda hayvan hakları ile ilişkilendirilebilen düzenlemeler yer alıyor. Biz de ilk çağlardan günümüze hayvan hakları tarihi hakkında İBB Yayınları'ndan 2022'de çıkan "Hayvan Hakları Tarihi ve Türkiye" adlı kitap rehberliğinde bir derleme hazırladık.

### ESKİ ÇAĞLARDA HAYVAN HAKLARI



İlk olarak Mezopotamya kil tabletlerinde hayvan hakları yasaları yer alıyor. Babil Devleti'nin en ünlü kralı Hammurabi milattan önce (M.Ö) 1793 ila 1750 yılları arasında oluşturulan ünlü kanununda hayvanların tedavilerini kurallara

bağlıyor, yaralı hayvanları çalıştırmıyor aksi halde kısasa kısas sistemi uygulanıyor. M.Ö 1650 yıllara kadar uzanan 200 maddeden oluşan en eski Hitit kanun metninde de hukuk sisteminin hayvanları kapsadığı görülüyor. Mezopotamya kanunlarında hayvanların geçtiği bölümleri genellikle satılmaları, kiralınmaları veya getirdikleri zararların sorumlulukları yer alıyor.

### ORTA ÇAĞ'DA HAYVAN HAKLARI

İslam'da hayvan hakları hem Kur'an'da hem de hadislerle dayanıyor. Kur'an'da hayvanların ruhlarının olduğu, topluluklar oluşturulduğu, Allah ile iletişim kurup kendi tarzlarında ibadet ettikleri konusu yer alıyor. Hz. Muhammet, onu takip edenlere herhangi bir hayvana zarar vermemelerini yasaklamış ve onlardan hayvan haklarına saygı göstermelerini istemiştir.

## hayvan hakları

Babil Devleti'nin en ünlü hükümdarı Hammurabi'nin kanunlarında dahi yeri olan hayvan haklarının kısa bir tarihi...

Orta Çağ'da hayvanlar mahkemelerde yargılandıklarına hatta bazılarının ceza alıp bazılarının da beraat ettiklerine dair bilgiler bulunuyor. Kilise kararıyla dinden aforoz edilen hayvanlardan da bahsediliyor.

### MODERN ÇAĞ'DA HAYVAN HAKLARI

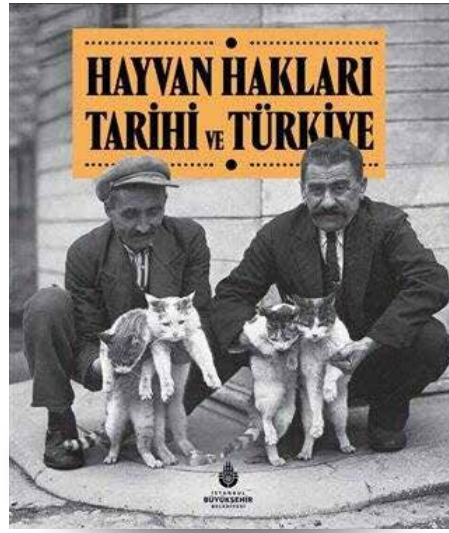
1789 Fransız İhtilali'nden sonra yer alan insan aklının üstünlüğü iddiası, özellikle erkekleri akıl sahibi olarak görüyor. Akıl yoksunu kadınlar, hayvanlar ve diğer canlılara erkekler akıl götürme hakkını kendilerinde görüyor.

### YENİ ÇAĞ'DA HAYVAN HAKLARI

Sanayi Devrimi ile başlayan sanayileşme ve kapitalizm hayvanı sömürülebilir bir araç haline getiriyor. Doğadaki tüm varlıkların araç haline getirilmesi hukuka da yansıtılıyor. 18'inci yüzyıla ait fikirler 19'uncu yüzyılda 'hayvan hakları' hareketinin öncüsü sayılan iyileştirmelere sağlanıyor. Örneğin 1801 yılında İngiltere'de bazı evcil hayvanları korumaya yönelik kanun kabul ediliyor.

### HAYVAN HAKLARININ GELİŞİMİ

Canlı hayvanlar üzerinde yapılan zararlı testler, deneyler ve eğitim çalışmalarına karşı gelifinen protestolar 1863 yılında İngiltere'de başlayıp Fransa'ya yayılıyor. Ama bu protestolar toplumdan destek bulamıyor. 19'uncu yüzyıl sonlarında deneyler giderek artıyor. Bu



hareketler 20'nci yüzyıla kadar devam ediyor ve 1925 yılında Londra Üniversitesi Hayvan Gönenci Derneği kuruluyor.

Paris'te 15 Ekim 1978 tarihinde UNESCO tarafından ilan edilen 'Hayvan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne Türkiye de taraf oluyor. Bu bildirinin ana vurgusunda türler arası eşitlik ve hayvanlara kötü davranışın yasaklanması yer alıyor.

### HAYVANLAR İÇİN İLK TOPLULUKLAR

Osmanlı'da hayvanları koruma amaçlı ilk topluluk Robert Koleji'nde Şefkat Kolları adı ile kuruluyor. Okulun öğret-

men ve öğrencilerinin yer aldığı topluluğun kurucusu; eşinin okuldaki görevi nedeniyle 1902 yılında İstanbul'a yerleşen Amerikan vatandaşı Alice Manning idi. 1912 yılında ise ilk hayvan sever derneği olan İstanbul Himaye-i Hayvanat Cemiyeti dönemin Altıncı Daire-i Belediye ismiyle anılan Beyoğlu Belediyesi'nde kuruluyor. Cemiyetin hedefi, hayvanlara yönelik zulüm il haksızlıkların önlenmesi ve toplumda hayvan sevgisinin artırılması.

Türkiye Cumhuriyeti'nde yeniden kurulan Himaye-i Hayvanat Cemiyeti'nin girişimleri sayesinde 1936 yılında Hayvanları Koruma Yasa Tasarısı Meclis'te kabul ediliyor. Belediye talimatnamesinde yük hayvanları ile ilgili kurallar getirilmesini, park, bahçe ve korularda kuş avlanmanın ve pazarlarda bazı kuş türlerinin satışının yasaklanması cemiyetin başarılarından. Atatürk sahip-

siz hayvanları korumuş, onları asla öldürtmeden Hayvanları Koruma Cemiyeti'ne teslim ettirmiş ve bakımları yapıldıktan sonra isteyenlere sahiplendirmiş.

### SOKAKTAKİ AYILAR

1980'li yılların sonunda ülkemizdeki hayvan severler, hayvan hakları savunuculuğuna geçmiş ve bu mücadelenin ilk başarısı sokakta oynatılan ayılar olmuştur. 1992 yılında Dünya Hayvanları Koruma Vakfı'nın sağladığı bütçe ile ayılar için Bursa'da bir barınak açılmış ve 1993 yılından sonra sokaklarda ayı oynatmak yasaklanmıştır.



### 21. YÜZYILDA TÜRKİYE

Türkiye'de hayvan hakları ile ilgili ilk yasal düzenleme 2004 yılındaki 'Hayvanları Koruma Kanunu'dur. Kabahatler Kanunu'nun niteliğinde olduğundan, hapis cezası uygulanmıyor. Sadece idari para cezası ve para cezasına açık bir uygulama.

2019 yılında, 12 üyenin oluşturduğu Hayvan Hakları Meclis Araştırma Komisyonu kuruluyor. Bu süreçte birçok STK ile görüşülüp fikir alışverişi yapılıyor. Ayılar süren çalışmanın sonucunda 50 maddelik bir sonuç açıklanıyor. Bu rapor hem iktidar hem de muhalefet partilerin oy birliği ve ortak çalışmasıyla ortaya çıkıyor. Yaklaşmakta olan Hayvanları Koruma Kanunu'nun düzenlenmesinin bu rapora göre yapılacağı düşünülüyor, ama komisyon bu 50 maddeyi dikkate almadan 19 maddelik metin 14 Temmuz 2019 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giriyor.

**2024-25 YENİ DÖNEM KAYITLARI**  
Resim, Yaratıcı Drama, Bale, Modern Dans ve Müzik Bölümü **Başlıyor**  
10-30 EYLÜL tarihleri arasında çevrimiçi kayıt  
kultursanatkadikoy.bel.tr  
cocuksanatmerkezi.kadikoy.bel.tr

2024-25 Eğitim Dönemi 17 Eylül Salı günü itibarıyla başlayacaktır.

Kadıköy Belediyesi Çocuk Sanat Merkezi

MESUT Kızıldağ KADIKÖY BELEDİYESİ BAŞKANI

KADIKÖY BELEDİYESİ

**YAZMAYI SEVENLER İÇİN**  
**ÖZEL ÜRETİM DEFTERLER**  
*Güzel Kelimeler Dükkanı'nda*

güzel kelimeler dükkanı

guzelkelimelerdukkani.com  
Hasırıcıbaşı Caddesi No:72 Moda